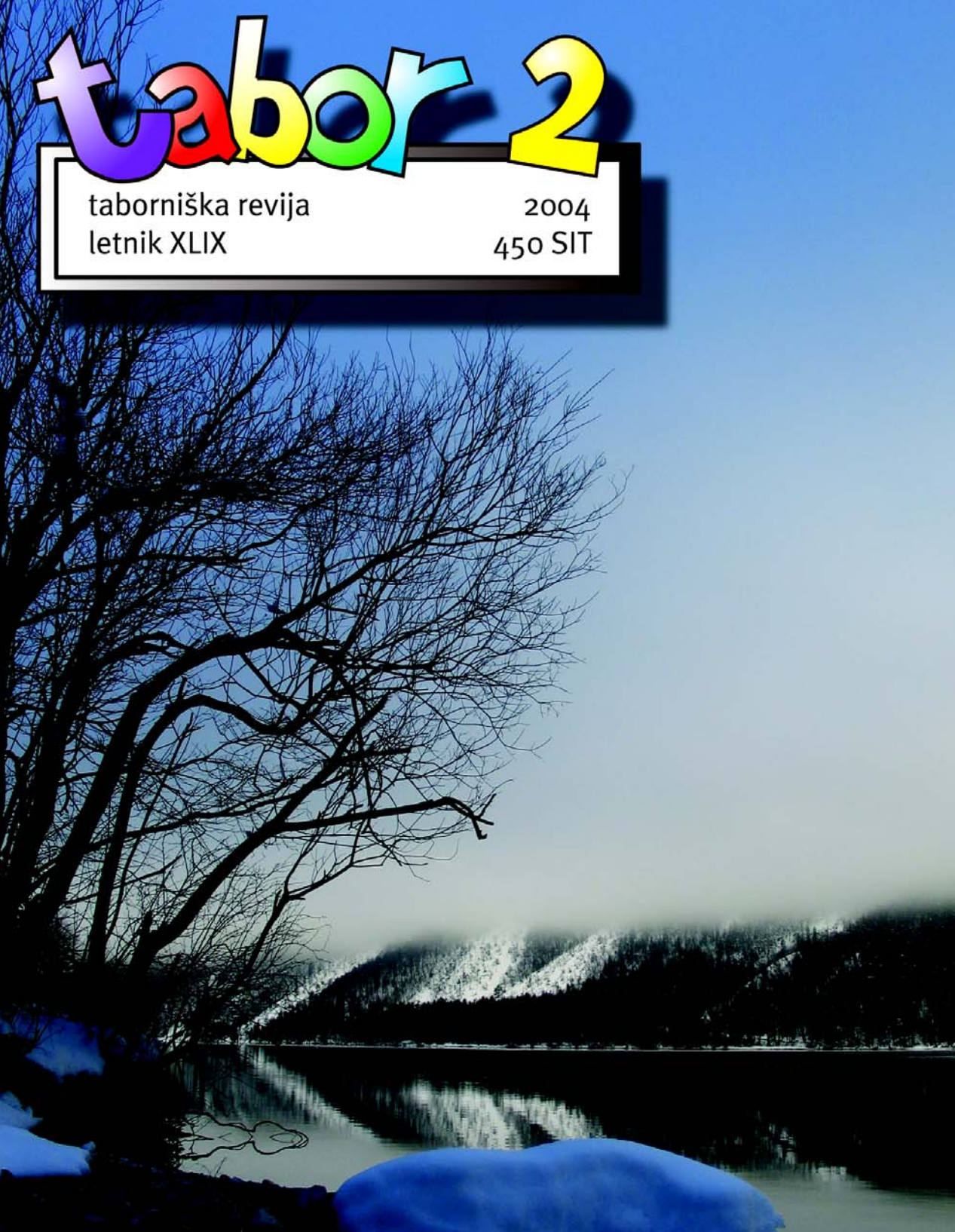

tabor 2

taborniška revija
letnik XLIX

2004
450 SIT

JELOVICA * SPAM

POTEPANJA

4	Tabor na obisku
8	Taborniške novice
12	Glas Jelovice

RAZVEDRILO

40	Dnevnik učitelja kitare
42	Popotovanja
44	Trenutki
45	Ježkov kotichek
46	Z znanjem do odgovora
47	Križanka

STROKOVNO

27	Taborniška fotografija
30	Taborniški športi
32	Izleti v naravo
34	Za vodnike
36	Astronomija
38	Predstavitve rodov
39	Kosobrin

KDAJ?

KAJ?

KDO?

22. februar

Dan ustanovitelja skavtstva,
Roberta Baden Powella
Thinking day

www.scout.org
www.wagggg.org

12. - 13. marec

Seminar za organizatorje in izvajalce
taborjenj (ZTS)

znanje.rutka.net
pugyžrutka.net

14. marec

Fotoorientacija
(Mestna zveza tabornikov Ljubljana)

www.mzt.org

27. - 28. marec

Nočno orientacijsko tekmovanje (NOT)
Rod močvirski tulipani

not.rutka.net
polona.zeheljžguest.arnes.si

3. april

Škalska liga
(RJZ Velenje, četa Divji Volk)

http://cdv.rutka.net/stran/skalska_liga.htm

AKTUALNO

15	Kolumna
16	Spam, spam, spam ...
18	Mednarodne strani
22	Predstavimo se
23	Zbiralna akcija
24	Taborniški vestnik
26	O-koledar

UVODNIK

Najbolj se bojim tega, da bodo naši taborniški zanamci čez nekaj let na nas gledali s prezirom, ker si nismo upali ukrepati z vsemi sredstvi energijo in voljo, kar smo jo imeli. Moramo si upati, da poiščemo KAKO, ZAKAJ in ČEMU služiti organizaciji, ji pomagati in zavreči vse kar nas ovira.

Taborniki delovanje Zveze tabornikov ocenjujejo skozi delo pisarne ZTS, kar je morda krivično, a vendarle pravilno, saj odgovornost za delo v pisarni ni zgolj na tam zaposlenih, pač pa leži na vodstvu ZTS, ki jim daje delo in jih pri tem nadzira.

Če zelo izluščim in malo posplošim je uspeh novosti v očeh taborniške srenje odvisen zgolj in samo od tega, kaj bomo naredili v pisarni ZTS, če bodo stvari po starem, bo tudi novo vodstvo vedno ocenjeno z negativnimi oznakami, ne glede na delo, ki ga bomo naredili drugje – žal. A odprli so mi oči. Večina razmišlja takole: »Če jutri odpustimo celo pisarno in najamemo prve tri honorarce, ki nam pridejo pod roko, bomo poželi navdušenje, če se lotimo tega postopoma, bomo deležni odobravanja.« Z vsakim dnem, ko stojimo pri miru, izgubljammo podporo in kredibilnost.

Naš imperativ je delovanje v dobro naše organizacije in če so za to da se naši člani v zvezi dobro počutijo in dobijo stimulacijo za delo, potrebne spremembe, smo jim pač dolžni dati spremembe. Če jih zmoremo jih naredimo, če jih ne zmoremo, najdemo druge ljudi, da jih bodo naredili oni. Zato se moramo posveti rodovom toliko, kot ti zahtevajo in želijo.

Borimo se proti pojmovanju ZTS je enako pisarna, a vendar nas bo prav to pojmovanje baze, še kako teplo, če ne bomo ukrepali. Taborniki, ki ne verjamejo in zaupajo vodstvu zveze, ker v njem vse prevečkrat vidijo zgolj pisarno, ki jim marsikdaj in marsikaj bolj otežuje, kakor lajša, so prepogosti. S takimi odnosi ne moremo upati na prostovoljstvo na nacionalnem nivoju, kaj šele na aktivno participacijo večine v skupnih debatah in odločitvah.

Akcijsko nastrojeni Tine, po dolgem premišljevanju vendarle piše o tem, o čemer sploh ne bi pisal, če bi imel izbiro.

Po jutru se dan pozna.

Tine Radinja

Glavna in odgovorna urednica: Meta Penca
Predsednik izdajateljskega sveta: Marjan Moškon

Uredništvo: Katarina Drenik (urednica priloge Medo), Aleš Skalič (urednik priloge Gozdovnik), Aleš Cipot, Primož Kolman, Marta Lešnjak, Frane Merela, Barbara Papež-Lrga, Tadej Pugelj-Pugy, Iris Skrt-Dina, Matic Stergar in Jure Jež.

Ustanovitelj, izdajatelj in lastnik Zveza tabornikov Slovenije. TABOR sofinancirata Ministrstvo za kulturo in Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport Republike Slovenije.

NASLOV UREDNIŠTVA:

Revija Tabor, Parmova 33, 1000 Ljubljana. Telefon 01/30008-20, fax 01/4361-477, e-pošta: zts@quest.arnes.si.

WWW: <http://www.zts.org>.

Cena posameznega izvoda je 500 SIT, letna naročnina je 4700 SIT, za tujino pa letna naročnina s pripadajočo poštnino.

Transakcijski račun: 02010-0014142372.

Rokopisov in fotografij ne vračamo.

Upoštevamo samo pisne odgovore do 31. januarja za tekoče leto.

DDV je vračunan v ceno.

Grafična priprava in tisk: Tridesign d.o.o., Ljubljana
Tabor je tiskan na papirju SORA mat lux, proizvajalca Goričane, Medvode d. d.

Poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana

ISSN 0492-1127

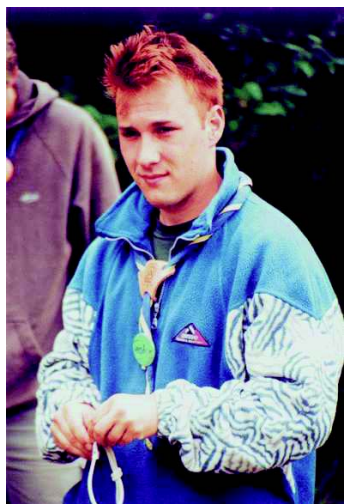
Naslovnica: Ekipa LMB

TABOR NA OBISKU

Zapisal: Aleš Cipot,
foto: arhiv RČJ in Drago Jovič

Črno jezero Slovenska Bistrica

Lahko jih vidite "neurejene" s taborniškimi srajcami izven hlač. Lahko jih slišite "fušati" himno ZTS Dviga plamen se iz ognja. Lahko jih vidite na starešinstvu ob povzročanju sivih las prenekateri taborniški glavi. Toda ne boste jih videli na največjih taborniških tekmovanjih. Točno taki so - preprosto posebni. Taborniki iz Slovenske Bistrice.

Teodor, načelnik rodu, je razširil število članov rodove uprave. Foto: Aleš.

Tinkara Zorec, članica skupine Bepop, je bila dolgoletna članica rodu.

V tem taborniškem letu družine in klube vodita po dva načelnika. Po nekajmesečni praksi ugotavljajo pravilnost odločitve. Razlogi: delo je bolj učinkovito, aktivnost v rodu je dobila večji zagon in navsezadnje - več ljudi več ve. Podoben sistem uporabljajo tudi pri vodenju vodov.

"Verjamemo v druženje med rodovi!"

Načelnik Teodor: "Taborništvo si predstavljamo nekoliko drugače, kakor večina rodov. Mi verjamemo v druženje med rodovi in ne v tekmovalnost. Zato se udeležujemo le redkih tekmovanj, pa še ta so izrazito družabnega značaja."

Tinkare so se na zimovanju v igri Skriti gost močno razveselili mlajši taborniki. Ne glede na to, da je Tinkara Celjanka, je bila v letih od 1991 do 2000 članica rodu Črnega jezera, saj je njena babica živela na Zgornji Polskavi, nedaleč od Slovenske Bistrice. Tinkarin dedek, Črtomir Zorec, je avtor besedila taborniške himne Dviga plamen se iz ognja, ki jo pojemo po napevu ruske pesmi Volga, Volga.

Slavni skriti gosti

V priljubljeni igri "Skriti gost" taborniki postavljajo vprašanja skritemu gostu in tako ugotavljajo njegovo identiteto. Skriti gosti so običajno znane osebe tudi izven taborniške javnosti. Gostili so že Tinkaro Zorec (članico skupine Bepop), Hajdi Korošec (pevko zabavne glasbe, katere nekdanji profesor na celjski srednji šoli je bil starešina rodu Čips), judoista Franca Očka (udeleženca Olimpijskih iger v Moskvi leta 1980 in v Los Angelesu leta 1984), judoista Filipa Leščaka (udeleženca Olimpijskih iger v Moskvi, Los Angelesu, Seulu leta 1988 in Barceloni leta 1992) in druge.

So eni redkih, ki pojejo himno ZTS v izvirniku.

Rod Črno jezero je res nekaj posebnega. Ne-napisanega pravila, nošnje taborniške srajce iz-ven hlač, se v rodu držijo vsi. Svojevrstni so tudi pri prepevanju pesmi Dviga plamen se iz ognja, saj jo pojejo v izvirniku ... "kjer tabornik je doma" in ne današnja verzijo, ki jo pojejo skoraj-da vsi preostali slovenski taborniki ... "kjer je tabornik doma".

Ime rodu nosijo po Črnem jezeru sredi pohorskih gozdov, ki ga obdaja šotno barje.

Zadnja leta sta taborjenja najbolj zaznamovali reki Nadiža in Kolpa.

Medtem, ko organizirajo zimovanja ločeno za MČ in GG vedno v Šmartnem na Pohorju, se prizorišča letnih taborjenj izmenjujejo ... od leta 1992 do 1997 ob Kolpi, leta 1998 Puntizela v hrvaški Istri, od 1999 do 2001 ob Kolpi, zadnji dve leti ob Nadiži in letos spet - ob Kolpi. Standardnega tabornega prostora ob Kolpi sicer nimajo, saj taborijo tako v Radencih, kakor tudi v Bregu ob Kolpi.

Pridobitev "starejše" rutke je posebna kulinarčna preizkušnja.

Sprejem v višjo starostno kategorijo je pika na i celoletne požrtvoval-ne aktivnosti v rodu. Bodočim PP-jem in grčam omogočijo kot prilogo surovemu kosilu čebulo in česen. Razlika med kategorijama je malen-kostna. PP-jem privoščijo poleg obeh prilog še surovo postrv, grčam pa surove lignje.

Rodova uprava

STAREŠINA	Iztok Utenkar - Čips
NAČELNIK	Teodor Horvat - Hadič
NAČELNIKA ZA MČ	Nina Robnik in Nadjka Kac
NAČELNIKA ZA GG	Nina Juhart in Domen Keršič - Hanza
NAČELNIKA ZA PP IN G	Matej Javernik - Jokec in Nino Verdnik
GOSPODARJA	Marko Kuhl - Torbl in Matej Golob
PROPAGANDIST	Drago Jovič
BLAGAJNIK	Dejan Gostenčnik - Gustl
ČASTNI STAREŠINA	Slavko Kovačič

Taborniški center v Šmartnem na Pohorju leži na nadmorski višini 770 metrov in je odlično izhodišče za krajše in daljše izlete po Pohorju.

Od Slovenske Bistrice je oddaljen približno deset minut vožnje, v sklopu centra sta kočica s 50 ležišči in taborni prostor nad kočico, na katerem je možno postaviti do 50 šotorov. V koči je elektrika, topla voda, cen-tralno ogrevanje in tuši. O koči kroži legenda povezana s pohorskim goz-darjem, ki je posebej aktualna na zimovanjih medvedkov in čebelic.

Najbolj priljubljena pesem, nepogrešljiva ob tabornem ognju, skorajda že himna rodu, je Katjuša. Nihče ne ve zakaj.

V Slovenski Bistrici je leta 1951 nastala druga slovenska taborniška enota - rod Heroja Staneta, ki se je leta 1954 preimenoval v Črno jezero. V prvem desetletju delovanja je bil ena izmed najdejavnejših taborniških enot, ob koncu 60. let pa je delovanje zamrlo, povsem ugasnilo pa vendarle ni. Sredi 80. je iz oživljenega delovanja rodu izšla skupina vodnikov, ki je leta 1989 prebudila taborništvo v Slovenski Bistrici.

Struktura rodu

MURNI	MČ	GG	PP in GRČE	SKUPAJ
2 voda	7 vodov	4 vodi	1 klub	14 vodov/klubov
10	90	30	40	170 članov

Letos se vračajo na znano taborno mesto ob Kolpi.

Rod je vedno bolj prepoznaven v javnosti, širijo se v druge kraje - v Črešnjevce, Laporje in v prihodnosti jim bo mogoče uspela tudi obuditev rodu na Zgornji Polskavi, kjer je nekoč deloval odred Ivana Šarha - Vančeka. Na novoletnem sejmu v Slovenski Bistrici so zastopali taborništvo, vsako leto delijo koledarje, priredijo konstanjev piknik v bistriškem parku in sodelujejo na otroškem Živ-žavu v okviru Tedna otroka.

Taborniški paintball

Na akciji Pohorska avantura - PP vikend se bodo od 16. do 18. aprila v Šmartnem na Pohorju v paintballu med sabo pomerile petčlanske ekipe. V prostem času pripravljajo različne aktivnosti in igre (met jajca, žaganje debla ipd.) s praktičnimi nagradami. Predstavila se bo Slovenska vojska, sponzor akcije. Zvečer bo čas za Zmenkarije in predstavo gledališke skupine Koruzno zrno iz Slovenske Bistrice. K sodelovanju vabijo tudi ostale slovenske tabornike.

Taborniki, ki so si na Piratskem izzivu pekli ribe, verjetno še danes ne vedo, da rib niso pekli na navadni plošči, temveč na nagrobni.

Piratski izziv bo letos namenjen tudi tabornikom ostalih območij. Nastal je kot nadomestilo Veselih srečanj GG mariborskega območja. Na njem se krožno izmenjujejo zanimive aktivnosti - izdelava splava, pečenje ribe na vročem kamnu, vožnja s kanujem, izdelava t.i. monkey bridge-a, filtriranje vode, proga preživetja, iskanje zaklada... Teodorju se je ideja o piratskem izzivu porodila povsem slučajno. Na sestanku pomočnikov načelnikov območij za vejo GG so razmišljali o novih aktivnostih na temo vode. "Kaj ko bi se šli pirate?"

Iztok Utenkar - Čips, starešina rodu Črnega jezera, je glasen in odkrit kritik napak in pomanjkljivosti dela vodstvenih organov ZTS.

Kakšen je priliv mladih vodnikov v vašem rodu?

"S prilivom mladih vodnikov smo zadovoljni. Vsako leto se jih nekaj udeleži vodniškega tečaja, letos načrtujemo od pet do šest novih vodnikov."

Pogosto poudarjaš, da je vodstvo ZTS togo. Na kaj konkretno ciljaš?

"Vodstvo ZTS (v neki meri sem njegov član tudi sam) je preveč togo. Morda bo nova ekipa bolje pripravljena na dejstvo, da se navade mladih spreminjajo, zaradi česar moramo tudi mi sami prilagoditi nekatere pravilnike. Le-ti morajo biti bolj človeški, recimo modernejši. Mimogrede, pravilnike naj sestavljajo mladi člani (PP-ji, mlajše grče), ne pa 'starcí', ki ne sledijo potrebam mladih."

Znani ste po "drugačnem" načinu nošnje kroja. Kako je prišlo do tega?

"Sredi 90. let so takratni PP-ji ugotovili, da je nošnja taborniške srajce za hlačami nepraktična, pa tudi Čipsa se je dalo s tem lepo razjeziti. Čips se je sprva res precej jezil glede tega, kasneje pa ugotovil, da imajo "mulci" prav. GG-ji in MČ-ji so se zgledovali po vodnikih in danes člani rodu nosimo srajce izven hlač."

Čips, tabornik že 22 let, je načelnik Območne organizacije ZTS Maribor, nosilec zlatega znaka ZTS ter inštruktor II. stopnje. Poučuje geografijo in zgodovino na Srednji šoli v Slovenski Bistrici.

"KAKŠNA IRONIJA, LUČ MIRU IZ BETLEHEMA - V BETLEHEMU PA POKA."

Kakšno je vaše sodelovanje v Območni organizaciji ZTS Maribor?

"Sodelujemo pri vseh območnih akcijah, razen pri Lučki miru. Zanj je v rodu enostavno ni zanimanja in tudi sicer mislimo, da se ostali taborniki preveč slinijo k Lučki miru. Kakšna ironija, Luč miru iz Betlehema - v Betlehemu pa poka. Energijo, ki jo porabijo zanj, bi lahko koristneje uporabili. Sicer smo pa po številu članstva in izvedbi akcij najbolj aktivni rod mariborskega območja."

"ZAKAJ MORAMO NOSITI SRAJCE ZA HLAČAMI, ČE TO NI NITI PRAKTIČNO, NITI MODERNO?"

TABORNIŠKE NOVICE

50 let taborništva v Lendavi

19. decembra 2003 je minilo natanko 50 let od ustanovitve prve taborniške enote v Lendavi - družine Belih rudarjev. Lendavski taborniki smo visok jubilej obeležili s svečanostjo in odprtjem taborniške razstave na lendavskem gradu. Ob prikazu fotografij so o vseh treh obdobjih spregovorili tudi Vinko Svetec, nekdanj zelo aktiven član družine Belih rudarjev, Dušan Nemec, dolgoletni starešina odreda Ljudska pravica, in Zlatka Jerebic, načelnica čete v rodu Vidra. S svojim obiskom nas je počastil tudi načelnik ZTS Tomaž Strajnar, ki nam je za 50 let aktivnega delovanja podelil zlato plaketo ZTS, zlati znak smo prejeli tudi s strani Športne zveze Lendava. Obletnica je bila priložnost za podelitev odlikovanj in pohval članom in nečlanom rodu, ki so v veliki meri pripomogli k uspešnemu delovanju enote. Večer smo zaključili z ogledom priložnostne razstave, s podelitvijo lučke miru vsakemu obiskovalcu, s pesmijo Dan je šel in se razšli polni optimizma in s svetlim pogledom v nadaljnjo prihodnost rodu.

G.Š.

Ob zvokih taborniških pesmi so se mnogi mlajši in starejši, tudi bivši taborniki, spomnili svojih taborniških let. Foto: Aleš Skalič.

V deželi palčkov, škratov in vil

Člani rodu Kraških viharikov iz Postojne smo od 26.-30. decembra zimovali na Paškem Kozjaku v tamkajšnji podružnični osnovni šoli. Čeprav je sneg, ki nas je razveselil prvi dan, kmalu skopnel, je skoraj ves čas sijalo sonce, tako da smo lahko nekaj časa preživeli tudi zunaj, presenetiti pa nas ni mogel niti nenapovedani nočni pohod. Dneve sta nam lepšali Vila dobre volje in Vila snega, zadnji večer pa nas je, namesto prezaposlenega dedka Mraza, obiskal božiček.

Program medvedkov in čebelic so povezovali MČ zakoni, GG-ji so spoznavali lepote življenja v naravi. Vod popotnikov in grč je poleg osvajanja znanja iz topografije in orientacije kot animatorska skupina skrbel za pestre večere.

Vseh 43 zimujočih RKV-jevcev je zelo uživalo, tako da je predzadnji dan decembra, dan odhoda, prišel še kako premalu. Po prihodu v Postojno smo po zaključnem zboru polni novih doživetij in lepih spominov, vsak s svojim nahrbtnikom na ramah, zakorakali v novo, upamo, še bolj taborniško leto 2004.

Program medvedkov in čebelic so povezovali MČ zakoni.

Maruša

Luč miru v Novem mestu

Po luč miru iz Betlehema so se v Ljubljano z dvema avtobusoma odpeljali novomeški in šentjernejski skavti, ki sta se jim pridružila tudi dva člana rodu Gorjanskih tabornikov iz Novega mesta. V soboto, 20. decembra, so plamen slovesno sprejeli v novomeški cerkvi Svetega Mihaela v Šmihelu, kjer je potekala slovesna sveta maša. Skavti so prebrali poslanico "Ustvari družino!", sodelovali s petjem, prebrali berila in povedali prošnje. Iz cerkve so v verigi iz roke v roko prenesli plamen na prosto. Sprejema se je udeležila tudi podžupanja občine Novo mesto gospa Martina Vrhovnik. V naslednjih dneh so luč miru raznašali po okoliških krajih in ustanovah. Poleg skavtov so na stojnici na Glavnem trgu v Novem mestu pri razdeljevanju plamena sodelovali tudi novomeški taborniki. Denarna sredstva, zbrana v akciji, bodo prireditelji namenili družinam v stiski.

Helena Murgelj

Namen akcije je širiti mir, prijateljstvo, sočutje, strpnost in upanje ter plamen prinesiti v čim več slovenskih domov. Foto: Helena Murgelj.

Veseli december Kranjskega jegliča

Leto je hitro minilo in na pragu vselega decembra smo taborniki Rodu kranjskega jegliča iz Spodnje Idrije s pomočjo Zveze prijateljev mladine in OŠ Spodnja Idrija za otroke pripravili novoletne delavnice. Delavnicam je sledila še čajanka, namenjena najmlajšim tabornikom murnom ter medvedkom in čebelicam. Vsak vod se je staršem in ostalim članom predstavil s svojo točko. Vod netopirjev je zapel himno MČ v spremljavi inštrumentov, z lutkovno igrico Rumena & modra roka-vička nas je zabaval vod Leopardi, izvirno predstavo so nam pripravili tudi člani voda Orka. Na koncu pa nas je čakal čaj ter sladke dobrote, ki so jih spekli pridni starši.

Katarina W.

Otroci so z delavnic odšli z novo božično nogavico, okraski iz mavca, na rutko pa so si pripeli okrašeno ščipalko. Foto: Andrija Majsen

TABORNIŠKE NOVICE

Na poti do novih vzgojnih ciljev

Prvi posvet programskih komisij je potekal v Gozdni šoli v Bohinju od 9.1. do 11.1.04. Dogovorili smo se o izpeljavi treh konkretnih projektov: nagrada Skavt Peter, Explorer Belt in Skavtska metoda v akciji. Poleg zastavljenih projektov smo preverili vzgojne prioritete ZTS, ki so temelj za oblikovanje vzgojnih ciljev. Kljub obilici dela smo imeli dovolj časa za neformalno druženje. Menim, da je bil posvet zelo uspešen. K temu sta s svojo prijaznostjo in odlično kuho pripomogla tudi nova oskrbnika GŠ. Konec koncev je slednja največkrat pogoj za zadovoljstvo in uspešno delo.

Načelnik za program ZTS
Matjaž Jesenšek

Srebrni krti v Bosni in Hercegovini

Konec decembra smo starejši PP rodu Srebrnih Krtov iz Idrije obiskali Sarajevo. Domačini so pripravili slavnostno akademijo v Hrasnici z nazivom "Neka i ovo Ilidža pamti!" ob 45-letnici odreda, ki danes nosi ime Igman '92. Po (za nas) nerazumljivih govorih sta

rešine, načelnika in župana so mladi taborniki zapeli in recitali pesmi. Še najboljši je bil nastop folklorne skupine, ki je s svojim plesom in pisanimi oblačili ogrela občinstvo. Taborniki smo domačinom iz Hrasnice podarili taborniške rutke, srajco ter propagand-

ni material slovenskih tabornikov. Po izmenjavi rutk smo poizkusili tipično bosansko kosilo - čevapčiče v lepinji. Naslednji dan smo se na Bjelašnici, nekdanjem olimpijskem prizorišču, pogovarjali o nadaljnjem sodelovanju in izmenjavi obiskov.

Tina Peternel

Idrijci so zapeli taborniško himno Dviga plamen se iz ognja, še pred tem pa je starešina rodu Robert Jereb nastopil na govorniškem odru.

Dedek Mraz pri Ruševcih

Snežniški ruševci iz Ilirske Bistrice smo 19. decembra povabili v goste dedka Mraza. Z daljnega Severnega pola nas je obiskal na naši čajanki v večnamenskem prostoru OŠ Antona Žnideršiča. Mladi taborniki so zanj in tudi za ostale Ruševce pripravili pester program s pesmicami in igrami. Dedek Mraz je pridne tabornike nagradil s sladkarijami, najmlajšim - murnom pa je prinesel darila. Za ostale je darila, kot je obljubil, kasneje pustil pod njihovi domačimi jelkami, če so bili seveda dovolj pridni. Čajanka se je, kot se tudi spodobi, zaključila ob čaju in piškotih. Dedek Mraz se je poslovil, ker je bil v naslednjih dneh zelo zaposlen in si je moral malo odpočiti, mi pa smo si še zaželeli sreče, zdravja, ljubezni in uspehov v novem 2004. letu ter se razšli.

Dina

Pobuda za spremembo propozicij ROT-a

Že dalj časa se govori o propozicijah Republiškega orientacijskega tekmovanja (ROT) in njihovi spremembi, posebej opazno pa od ljubljanskega ROT-a leta 2000. Kljub temu, da so bili ponavadi najglasnejši nesrečni poraženci, pa je v mnogih primerih pravo argumentiranje, žal, naletelo na gluha ušesa.

Po rezultatih ankete na spletnih straneh rutka.NET anketirancem ROT v prvi vrsti predstavlja izziv in avanturo (od 156 skupaj kar 120 glasov oziroma 77,56 %).

Organizatorji ROT-a 2003, taborniki rodu Svobodnega Kamnitnika, smo se odločili, kljub (baje) zelo uspešni izvedbi, da napravimo korak naprej tudi v formalnostih. Propozicije, ki so na nekaterih mestih že zastarele (če ni celo lepši izraz staromodne) ne omogočajo tistega, kar bi tekmovalci želeli doživeti. RSK-jevci vidimo problem tekmovanja v večinoma topografsko naravnanih nalogah in konceptu, kar pa redko prinaša avanturo in druženje, vsaj ne z načinom zasnove in izvajanja sedanjih nalog. Res pa je tudi, da govorimo o Republiškem **orientacijskem** tekmovanju. Zatorej: glavne sestavine imamo, majkajo nam še začimbe, ki pa so mnogokrat odločilne. In le-te nosite nekateri posamezniki, ki ste jih premlevali v svojih glavah (in tudi na rutkinem forumu) že kar nekaj časa. Zdaj je forum na rutkinih straneh - z uradnim imenom foROTrum - že mimo. Na njem ste lahko izrazili svoje mišljenje o propozicijah, potrebnih in nepotrebnih spremembah, dopolnilih, bodočih alternativah, prepuščanju prostih rok soorganizatorju ...

Klemen Čadež

RSK-jevci so 5. februarja pripravili ROT konferenco, kjer so vse povedano in razpravljano spravili v tekstovno, KOPR-u in letošnjim organizatorjem ROT-a, prijazno obliko.

GLAS JELOVICE

Klemen Čadež, Foto: Samo Vodopivec

Tradicionalna Jelovica že od leta 1971 Še pet let do virtualne resničnosti v taborništvu

Želite slišati kaj novega? Glas Jelovice prirejamo že več kot trideset let, vedno uvajamo kakšne novosti, kakovost je pred kvantiteto, ena izmed prednosti je uveljavljanje količinskih popustov ob večjem številu prijav ekip (stila plačaš štiri, dobiš pet) itn. Skratka, nič novega. Dejstvo, ki nam še ostaja je, da se število ekip ne giblje nad petdeset. Vse ostalo smo že presegli. In to je cilj za drugo leto. Tako nam je ostal vsaj en motiv, sicer bi verjetno tekmovanje kar ukinili. Ali pa si pač izmislili nov motiv (kar bomo verjetno storili naslednje leto...).

Misli vodij tekmovanja ...

Tekmovanje je torej za nami. Za naju je bila to prva Jelovica, ki sva jo doživljala kot vodji tekmovanja, zato nama je po končanem tekmovanju pošteno odleglo. Če je bila lanska Jelovica ena najhladnejših, lahko rečemo, da je bila letošnja ena najtoplejših v zadnjih letih. Uspelo nam je privabiti 33 ekip iz drugih krajev in 5 iz našega rodu, ki so tekmovali izven konkurence. Uspešno smo uvedli dve novosti. Oblikovali smo nov logotip in uvedli elektronsko perforiranje s Sport Identom. Tudi novosti prejšnjih let so uspešno služile svojemu namenu. Sproten prikaz rezultatov prek projektorja je še posebej dobro opravljal svojo nalogo. Za novost so poskrbeli tudi v kuharskem oddelku, saj so se lahko ekipe po vrnitvi s proge posladkale kar z barvnimi palačinkami. Še posebej pa naju je razveseljeval nasmeh na obrazih večine ekip ob odhodu domov in njihova trdna odločenost, da se čez leto dni zopet vidimo.

Vodji tekmovanja Janez Bernik in Mateja Jereb

Prostovoljstvo je temelj taborniške organizacije. Kar 60 tabornic in tabornikov je sodelovalo pri pripravi tekmovanja.

Barvne palačinke?

Črno-belo naši šefici za prehrano ni bilo nikoli pri srcu. Že ko je pred davnimi leti morala gledati serijo Čisto pravi gusar, si je želela, da bi imeli vsaj televizor s filtrom. Tako se je letos kaj hitro izkazalo, da črno belo ne bo šlo. Kajti želimo biti pisano tekmovanje, ki vsakemu ponudi tisto, kar potrebuje, da se bo dobro počutil.

Tekmovanje je potekalo v Poljanski dolini, v smeri iz Poljan proti Gorenji in Žabji vasi ter nazaj proti Poljanam.

Poljane so bile v zgodovini najbolj pomembno naselje v dolini desnega kraka reke Sore. Po njej sta dobili ime dolina in voda: Poljanska dolina in Poljanska Sora.

Rezultati

GOZDOVNIKI	ROD	TOČKE
1. RAJC	RAJ	914
2. HLODI	RSV	880
3. PLANINA BOYS	RSO	858

GOZDOVNICE	ROD	TOČKE
1. HOBOTNICE	RJS	799
2. KLEMENČICE	RSM	766
3. DUHI	RZŽ	657

POPOTNIKI	ROD	TOČKE
1. THE GODFATHERS	RAJ	1087
2. MRBIT PA TUD NE	RSV	1075
3. BOSNA IMPORT EXPORT	RSO	1033

POPOTNICE	ROD	TOČKE
1. DRAGICE	RDR	835
2. ŽELVE	RSO	834
3. ŽUŽLE	RZŽ	750

GRČE	ROD	TOČKE
1. ŠTIRIPERESNA DETELCA	RSO	1182
2. PSI-GADI	RS	1142
3. KLOBASICE	RZŽ	1008

Po tekmovalcu so bili tekmovalci deležni toplega čaja in prijaznih učenk OŠ Poljane, ki so razkazale freske Ive Šubica, ki krasijo njihovo šolo.

Telefon je postal naš najboljši prijatelj.

Po fiziološki mineštriji in barvnih palačinkah, sploh pa po prihodu s proge, je najboljši vodoravni položaj.

S tekmovanjem so bili zadovoljni organizatorji in tekmovalci.

En nasmeh pove več kot tisoč besed - vidimo se na Glasu Jelovice nula pet (Gj 05).

Zakaj SportIdent?

SportIdent, sistem za elektronsko perforiranje, ki ga večinoma uporabljajo orientacisti za tekmovanja v orientacijskem teku, omogoča lažje, hitrejše, natančnejše in enostavnejše preverjanje pravilnosti in hitrosti prehoda proge, tako posameznih etap kot celotne proge. Sistem je zelo zanesljiv in stabilen, redke napake pa se navadno pojavljajo ob daljših tekmovanjih, v primerih ekstremnih vremenskih razmer in podobno. V primerjavi z običajnim perforiranjem z luknjači omogoča verodostojnost rezultatov, ker se preprosto ne da goljufati - saj veste: šestila, uhani ... Pa še malo po blatu, zmečkamo ... Tudi pridobivanje rezultatov je v primerjavi z običajnim sistemom perforiranja veliko hitrejše in enostavnejše (no, ko so seveda narejeni ustrezni programi za obdelavo), kar omogoča ažurnejše neuradne rezultate in ne nazadnje tudi razglasitev.

MEDO, GOZDOVNIK, TABOR - KORISTNI ALI NE?

KOLUMNA

Taborniške revije kot breme slovenske taborniške organizacije

Ob zadnjih razpravah o članarini je bilo kar nekaj časa in besed namenjenih tudi financiranju taborniških revij iz članarine. Posebej za Gozdovnika in Medota. Nekateri med vami ste verjetno že videli ali celo izpolnjevali po elektronski pošti prejeto anketo o tem, ali sta Medo in Gozdovnik koristna ali ne.

Vprašanje taborniških revij je na žalost precej zapleteno. Ne zadeva samo financiranja. Vsaj toliko zadeva tudi vprašanje tega, komu so namenjene, kot tudi to, kaj lahko prispevajo k razvoju taborništva v Sloveniji.

Najprej o tem, komu so namenjene. Kratek odgovor bi bil, da članom. Pa bi bil veliko prehitel in prenapljen. Če bi bile res namenjene članom, bi te revije dobil vsak član. Pa jih ne. Medota in Gozdovnika načeloma sicer dobi vsak član. Načeloma, v resnici pa ne. Število teh prilog, ki jih dobijo rodovi, je odvisno od plačanih članarin. Za članarine pa vemo, kako skrbno in hitro jih odvajamo na ZTS. Druga težava pa je ta, da jih dobijo rodovi in jih potem delijo naprej. Po kakšnem ključu in kako hitro, pa je odvisno od rodov samih.

Vprašanje je tudi, koliko so te priloge namenjene članom kot mini revije Tabor, koliko pa kot pripomoček pri izvajanju programa. To ni jasno niti programskim komisijam ZTS niti ustvarjalcem prilog. Od tega je odvisen tudi odgovor na vprašanje, komu so priloge namenjene. Če so samo mini revije, potem članom. Če pa so programski pripomoček, pa tudi vodnikom. Vsebina v obeh primerih ne more biti ista. In tudi:

če so priloge mini revije Tabor, potem je vsebina lahko stvar uredniške politike in ustvarjalcev. Če pa so še kaj drugega, potem bi morale tudi programske komisije imeti občutnejšo vlogo pri ustvarjanju vsebine prilog. Pa se vsaj doslej niso ravno trudile v tej smeri. Seveda je tudi vprašanje smiselnosti revij kot programskih pripomočkov, saj smo taborniki vsaj načeloma usvojili načelo učenja z delom in načelo čimveč aktivnosti v naravi. Revije pa veliko bolj prispevajo k krožkarskemu, 'papirnatemu' delu v vodu.

Število naročnikov na Tabor je tako ali tako poglavje zase. Naročnikov iz taborniških vrst je relativno malo, precej naročnikov je nekdanjih članov. Veliko naročnikov tudi ne plačuje naročnin. Tako tudi vsi popotniki in popotnice ter grčje ne dobijo Tabora.

O tem, ali revija Tabor s prilogama prispeva k razvoju taborništva v Sloveniji, je še težje soditi. Marsikatera slovenska (pa tudi tuja) organizacija ima svojo revijo, ki jo dobijo vsi člani organizacije. Vključena je v članarino. Taka revija potem (so)ustvarja pripadnost organizaciji. To so revije, ki so prvenstveno namenjene članom. Temu primerena je tudi vsebina. Predvsem so te revije zapisovalec časa, aktivnosti, polemik, prinašalec svežih informacij. Drugotno tudi strokovne revije. Revije, ki so odvisne od prodaje in naročnin so večinoma revije, ki so na trgu. Revije, ki jih kupimo, če nas zanima vsebina, ali pa tudi ne. Revije, kjer so naša pričakovanja drugačna. Revije, do katerih ne čutimo pripadnosti, pač pa jih jem-

ljemo kot tržno blago.

Finančno (tržno) so revija in njeni prilogi precej neuspešni - stanejo več, kot uspemo zanje dobiti prihodkov iz članarin, od naročnine in od prodaje oglasnega prostora. Žal se je poskus, da bi Tabor tržili kot revijo za življenje v naravi ni obnesel. Tako tudi iz prodaje oglasnega prostora ne moremo pričakovati ekstremnih dohodkov.

In rešitev? Enostavnih rešitev ni. Potreben je temeljit razmislek o vseh prejšnjih vprašanjih. Moj predlog je, da se revija Tabor vključi v članarino, tako da jo dobi vsak tabornik na dom. Tudi medvedki in čebelice in tudi gozdovniki in gozdovnice. Priloge Medo in Gozdovnik naj bodo vključene kot vsebinski sklopi (lahko s lastnim oblikovanjem in urednikom) v revijo. Če bo potrebno in v skladu z možnostmi pa so možne tudi posebne številke ali priloge. Revija naj se financira iz članarine. To bi sicer pomenilo (verjetno) povečanje članarine, ni pa nujno. Seveda mora ostati tudi možnost, da se na revijo naročijo tudi tisti, ki niso člani organizacije - za te spremembe ne bi bilo. Povečanje naklade in branosti pa bi prispevalo tudi k temu, da bi lažje prodajali oglasni prostor revije.

Druga možnost, ki je v tem trenutku bolj realna, pa je, da bodo ukinjene priloge revije in bo del članarine šel za pokrivanje izgub revije Tabor. Ki pa bo, z relativno nizko naklado in z neodgovorjenimi zgornjimi vprašanji, zgolj živovarila še naprej.

Amerikanec

ZAŠČITA PROTI SPAMU

Prejšnjič smo spregovorili o osnovnih lastnostih nezaželenne elektronske pošte - spama in potencialni "spam" pošti v taborniških vrstah, danes pa se bomo seznanili s postopki, ki nam omogočijo čimboljšo zaščito pred spam pošto.

Preventiva

Pomembno je predvsem, da pošiljatelj "spama" ne pride do vaših elektronskih naslovov. Pogosto se dogaja, da vaš elektronski naslov pride v napačne roke preko: objave na spletni strani, objave ob prispevkih na USENET konferenčnih sistemih ali forumih, dostopa do določenih spletnih vsebin, ki zahtevajo vaš elektronski naslov (npr. strani za posredovanje filmskih podnapisov, driverjev, brezplačnih spletnih programov, ipd.), preko programov, ki jih namestite na svoj računalnik, ti pa poleg opisane funkcionalnosti tudi posredujejo vaše podatke "neznancem", ki ustvarjajo zbirke poštinih naslovov; taki programi so znani kot "spyware" (parazitski vohunski programi), preko seznama naročnikov na poštne seznane (mailing lists).

Glede na zgornje je nasvet preprost: ne objavljajte svojega naslova na spletnih straneh, na USENET-u, forumih, prijavnih obrazcih na določenih spletnih straneh, pazljivi bodite pri nameščanju brezplačnih programov, ipd. Včasih se splača odpreti tudi poseben brezplačen naslov, ki ga uporabljate samo za zgoraj naštete potrebe ...

Svoj računalnik lahko proti spy- ali ad-wareu pregledate z brezplačnim in učinkovitim programom Ad-aware, ki ga najdete na naslovu: <http://www.lavasoft.de>.

Odstranjevanje spam pošte

Ko je naš naslov enkrat v rokah *nepridipravov*, smo prvi del bitke že izgubili. Brez pravega ponudnika elektronskega predala (npr. RutkaNET ali Arnesa), je odstranjevanje spam pošte lahko sila neprijetno opravilo. Obstajajo trije načini zaščite:

- **filtri v programih za sprejemanje elektronske pošte**
filtri te vrste vašo elektronsko pošto po prejemu s strežnika razvrstijo v ustrezne mape; podobno kot ostala pravila za sortiranje elektronske pošte.
 - **proxy filtri**
proxy filtri so programi, ki delujejo na vašem računalniku in vašo pošto preverjajo na poti od strežnika do vašega programa za branje pošte (npr. Outlook Expressa).
 - **strežniški filtri**
predstavljajo najbolj enostavno, zanesljivo in najbolj učinkovito zaščito pred nezaželeno elektronsko pošto; ker je zanje poskrbljeno na enem mestu (na strežniku), z njimi končni uporabnik nima nobenega dela. "Spam" sporočila so prestrežena še preden pristanejo v vašem poštnem predalu.
- Več informacij in povezav do ustreznih programov najdete na <http://www.arnes.si/spam/>.

Potencialne oglaševalce taborniških akcij naprošamo, da upoštevajo navodila, ki jih je pripravila ekipa RutkaNET in so dosegljiva na strani <http://akcije.rutka.net/oglasovanje.php>.

RutkaNET je rešitev

Večine težav z reklamno pošto se boste znebili, če boste pričeli uporabljati elektronski naslov na RutkaNET. RutkaNET ima namreč ažuren filter, ki skrbi za zaščito elektronske pošte proti virusom in spamu. Vsa elektronska sporočila, ki dosežejo strežnike RutkaNET, so izpostavljena različnim testom za preverjanje ustreznosti in neoporečnosti. V prvih 14 dneh januarja je tako naš sistem zaustavil več kot 100.000 spam sporočil. Od teh smo sistemcem RutkaNET najbolj hvaležni:

bubi	2566
jadam	970
guster	852
djuro	847
barbara.erzen	839
miha.macek	705
cmru	426
samo	336
igor	306
mitko	258

Varen naslov si torej lahko vsi taborniki zagotovite na RutkaNET (<http://servis.rutka.net/prijave>). Varnost vaših podatkov zagotavljajo tudi taborniški spletni imenik (<http://tis.rutka.net>) in sistem RutkaNET obveščevalnih list.

Tržni inšpektor o oglaševanju taborniških akcij Andreja Grlič, svetovalka državnega tržnega inšpektorja, nam je glede 45. člena Zakona o varstvu potrošnikov (predstavljenega v prejšnji številki revije Tabor) povedala, da inšpektor ob možni prijavi zahteva predložitev pisnega soglasja, da se prejemnik strinja s prejemanjem tovrstne elektronske pošte. Pisno soglasje, je poudarila svetovalka, je takšno, da ga lahko kasneje inšpektorju pokažemo - el. prijava in el. podpis v tem primeru ne zadostujeta.

akcij več >>>

OTrum

entinovo

ustanovitelja

žena

inar za taborna

stva

Novice

Elektronska

04.02.04 Soc

04.02.04 Lov

02.02.04 Na

02.02.04 Olin

31.01.04 Raz

TEHNA

OLJA

pošt@r upo

obli kovanje: Igo

Rutk

MEDNARODNE STRANI

Matic Stergar

Lepo pozdravljeni! Zima je končno pokazala, zakaj ji pravimo bela in nam natresla obilico snega. Tu pri nas, v Škofji Loki, ga je sicer le za vzorec, je pa vseeno lepo pogledati skozi okno in videti belino, še posebej pri minus petih stopinjah ... novo leto nas je, tako kot prej staro, potegnilo v svoj neizprosni ritem: kontrolke v šoli, izpiti na faksu, cel kup interesnih dejavnosti, rokometno evropsko prvenstvo - na nas pa je, da nikoli in nikdar ne pozabimo na taborništvo.

Krokodili se še naprej širimo! V tej številki vam predstavljam našega novega člana, Gregorja Ješeta, poleg tega pa vas bom opozoril še na eno mednarodno akcijo, ki bo zelo zanimiva, in vam tako še malo razširil zbir možnosti iz prejšnje številke. Na koncu pa bomo rekli še besedo ali dve o tem, na kaj vse je treba biti pozoren, ko načrtujete odhod na mednarodno taborniško akcijo.

Krokodilom se je, torej, priključil Gregor Ješe. Tu je nekaj besed o njem, o njegovi taborniški poti, ciljih v KMD... lepo prosim, ne ustrašite se slike. Grega je precej bolj simpatičen poba, kot je to videti na tejli sliki; v žepu vedno nosi li-zike za pridne tabornike!!

Tabornikom sem se pridružil leta 1991 kot član Rodu dobre volje. Tam sem bil do leta 2000, ko sem si vzel dve leti "dopusta", da ustanovim podjetje, kjer sem zdaj zaposlen. Od leta 2002 sem član Rodu Bičkova skala. Za sabo imam že dolgo taborniško kariero, ki je

vključevala funkcije, kot so načelnik družine, rodu ... Že od nekdaj rad potujem in navezujem stike ter prepričujem, kogarkoli srečam, da se oglasi v tej naši lepi deželici. V KMD sem šele pristopil, tako da še nimam specifičnega področja delovanja. Trenutno pomagam pri organizaciji srečanja z luksemburškimi skavti ter pripravo odprave na njihov tabor za popotnike 4U-"ZaTe", pri katerem bomo sodelovali tudi slovenski taborniki.

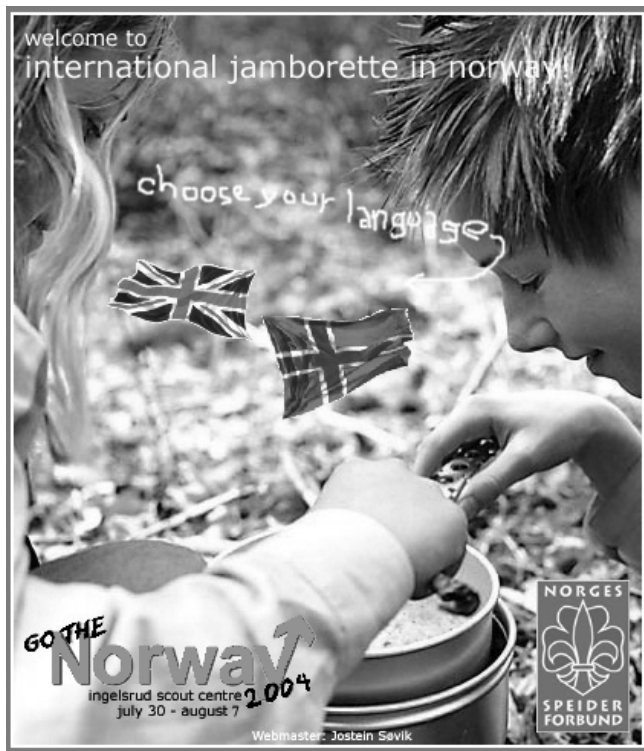
Po izčrpnih predstavitvi mednarodnih akcij, s poudarkom na Evropi, iz prejšnje številke, vam dajem v razmislek in ravnanje še eno iz skandinavskega paketa, in sicer norveški nacionalni jamboree. Prostor dogajanja je skavtski center Ingelsrud, ki se nahaja samo 100 kilometrov od Oslo. Tema jamboreeja je "Go The Norway 2004", cena je 180 evrov (približno 43000 tolarjev) in vključuje t.i. klasični jamboree paket: hrano, nastanitev, aktivnosti med zletom, nezgodno zavarovanje, prav tako v zletnem terminu. Norvežani obljublajo nepozabna doživetja v pre-

čudovitem naravnem okolju, od 30. julija do 7. avgusta 2004, ko se bo zadeva odvijala. Še več informacij je na www.gothenorway.no. Kontaktna oseba pa je Jostein Srvik (NSF).

Za konec vas bi rad opozoril še na nekaj najnujnejših stvari, ki jih morate zagotovo upoštevati, ko načrtujete odhod na mednarodno taborniško akcijo. Večina je tako očitnih in logičnih, da se zdijo povsem samoumevne in niso vredne posebne omembe, pa vendar:

- **Termin:** informacijo o časovnem okviru je najlažje dobiti, saj je prisotna na vseh reklamah, letakih ... pomembno je, da v plan vračunamo tudi čas za pot in čas potreben za morebitne aktivnosti po samem dogodku; smotno je imeti tudi kakšen dan rezerve.

- **Oprema:** Poleg osebne prtljage, kjer moramo biti še posebej pozorni, ker odhajamo daleč od doma, praviloma za vsaj dva tedna in bomo potrebovali veliko stvari, imeli pa bomo relativno malo prostora zanje (na ZTS najdete zloženko - vodnik "kako kvalitet-

no spakirati"), je tu še ostala oprema. Vedeti moramo, da v klasičnem jamboree paketu ponavadi dobimo le prehrano, prostor, aktivnosti in zavarovanje, kar pomeni, da moramo poskrbeti vsaj še za šotor (in spremljajočo opremo), pogosto pa tudi za kuhinjo (na posodo se jo lahko dobi tudi na ZTS).

• **Prijava:** če akcije, na katero se odpravljate, ni pod svoje organizacijsko okrilje vzela Zveza, ste sami odgovorni tudi za prijavo. Zelo pomembno je, da se prijavite že precej pred samo akcijo, nekje pol leta prej. Razlog je ta, da kdor

se prijavi prej, praviloma plača nekoliko nižji znesek tabornine, s poprejšnjo prijavo omogočimo organizatorju lažje načrtovanje, nenazadnje pa nam lahko tudi zmanjka prostora, če se hočemo prijaviti tik pred zdajci.

• **Prevoz:** Pravočasno moramo načrtovati pot do zelenega cilja. Možnosti sta dve: uporaba lastnega prevoznega sredstva (avto, kombi) ali pa uporaba javnega prevoznega sredstva (avtobus, vlak). V vsakem primeru moramo plan poti in stroške povezane s prevozom načrtovati že nekaj časa pred

akcijo.

• **Promocija & projekti:** še posebej, če se na mednarodno akcijo odpravljamo v manjšem številu (en vod, klub ...), želimo kar najlepše predstaviti našo državo in taborništvo v njej, zato je poleg nujnih atributov, kot so ličen taborniški kroj in slovenska zastava, zaželen še promocijski material in sposobnost čim bolj predstaviti svojo ožjo in širšo obliko taborniškega organiziranja, čimveč materiala za "swapanje" ipd., če se od nas zahteva kakšna posebna programska priprava, se je moramo lotiti dovolj zgodaj!!

• **Finančni plan:** mora vsebovati tabornino, stroške prevoza, stroške prehrane za čas poti, žepnino, morebitne stroške za izposojlo ali nakup opreme... rezervo, če je le mogoče; zelo smotno je pri načrtovanju odhoda na mednarodno akcijo najprej napraviti finančni plan, vsaj osem mesecev prej.

Tako, bodi dovolj za danes. Naj vas še enkrat spomnim, da imamo krodili govorilne ure na ZTS vsako sredo, od 15 do 17h, ko smo na voljo za vsakršna vprašanja, naša spletna stran pa je krododili.rutka.net. Kratkost februarja naj vam ne prepreči, da bi ga preživeli čimbolj polno in kakovostno. Do naslednjč vas prav lepo pozdravljam!

GO THE Norway 2004
www.gotheNorWay.no
 Ingelsrud scout-centre
 July 30 - August 7

POW - WOW

Prideš na Pow Wow?

Adventni čas, sneg rahlo naletava a se še ne dela plundra, Radovljica je romantično zavita v belo - zelene luči. Ravno po koncu vodovega sestanka me Matej pocuka za rokav:

"Kaj je mali?"

"Stari, sploh ne vem, če naj grem na Pow Wow."

"Kva peče?"

"Ma, ne vem, če bo res kul. Me ne skrbi za folk, pa za žur, bol me matra, ker ne vem kaj bo dogajal. Sem bil na netu, pa sem mal brsku po katalogu propozicij, pa mi ni čist jasn. Dej mi povej vse, kar veš da bo dogajal."

"Ja, a ni čist na izi: IZZIVI, AVANTURA, ADRENALIN, pa še WALK-in."

"Kvaj pa s tabo ? Jaz nč ne vem, sploh pa ne kva je to wok in."

"Ej, temu pri nas rečemo VKORAKAJ, sam se čudno sliši, pa nimamo prave besede za to, pa rečemo po angleško, da bolje zveni. Drugače so pa to aktivnosti, ko lahko nanje prideš in greš kadar želiš. To se bo skozi odvijal, ko ne bo ostalih delavnic in bo res noro, predvsem zato ker je to idealna priložnost, da spoznaš nove prijatelje."

"In kva bomo lahk počel?"

"A res hočeš, da ti vse naštejem?"

"Ja, valda."

"Ti bom povedal sam tiste ta najbolj zanimive, pa mi pol povej če je dost: mlatenje z vrečami, boks z velikimi rokavicami, mud-fight, drča, labirint, človek ne jezi se v naravni velikosti, puzzli, igra Potovanje po Evropi,

grafiti, tradicionalne - kmečke igre, Lego kocke Duplo, poroke, cirkus, predstavitev držav udeleženk in rodov, ulično gledališče, ..."

"Ok, ok stari, dost je, že to si nisem zapomnil. Kva pa avantura, to mene full zanima, k itak k tabornikom hodim samo zato, da dogaja."

"Na avanturi res dogaja. Čeprav morda na adrenalinu še bolj. Avantura so predvsem izleti in to sami taki, da si jih človek zapomni. Pazi to: V sklopu MORJE se gre na dva izleta: obisk muzeja, pa jadranje pa potapljanje v Piranu, ta drugi pa je Sečovlje (soline) in s kanuji po morju pa kopanje pa še botanični vrt poln kaktusov."

Pol je še sklop ZALEDJE, divji izlet z vitezi na Predjamski grad, kjer bodo tudi viteške igre. Ta drugi bodo pa šli v Ljubljano v parlament in na grad pa še delavnica z zanimivimi poizkusi jih čaka."

"Petarda, izleti so men super, sploh če mam še sendvič s posebno pa s kumaro."

"Dej, posluš do konca, mam še izlete v OKOLICO, teh je sploh veliko: kolesarski izlet, kanu-orientacija, celodnevni hike, služenje v lokalni skupnosti, kjer bomo pomagali na kmetiji in še kje drugje, splavarjenje z divjo bitko bo pa itak najbolj razburljivo od vseh."

"To je pa še bol. Dej, pliz vzem si cajt, pa mi povej vse. K če bom vedu, kva vse dogaja, pol bom tud laži starce prepriču."

"Ja, dej ti povem še vse o IZZIVIH, k tega je res velik. To so delavnice o najrazličnejših tematikah, vse pa so take, da so kr najbolj zanimive, ne pa take kot stvari v šoli. Na tabor gremo zato, da se mam super tudi takrat, ko se učimo."

"Ja, ja, ti kr govor."

"Posluš zdej to: Ker hočmo bit KULTURNI, moramo sprostiti našo ustvarjalnost. Lahko jo boš sproščal na vse tele načine: gledališče, lutke, bobnanje, izdelava glasbil, cirkuški oder, pantomima, izrazni plesi, zborovsko petje - to je izražanje, pol so pa še ročne spretnosti, kot so: obročki, usnje, make-te, zmaji, bodypainting, mešanje koktejl - petelinjih repov. Bolj etno ustvarjalnost bo pa mogoča še na tehle delavnicah: glina, folklor, sadjarstvo, kuhanje, štrikanje, vezenje, lectova srca in medenjaki. A si mi sploh sledil?"

"Nisem, ampak ni pene, kar je zanimivga bom domov nesu, kar pa mi ni, pa tud na zletu ne bom šel."

"No, pol k pa pridejo k nam na obiske še raznorazne organizacije, kot so zaščita in reševanje - UZR, Slovenska vojska, gasilci, kinologi, policija, prei-

2004

1. pow-wow zts ilirska bistrica

Novice in obvestila // News and info

Zadnji rok prijave je april 2004. Z veseljem povabljeni sodelovanja in zagotovite svoje mesto na POW-WOW taboru s prijavo pred kalifornijskim datumom! // Last application date is april 2004. Since the interest to participate in this event is high we recommend that you send your application as soon as possible and not wait for april 2004.

Objavljen je popravljen Katalog posetij za osebe // Please download new version of Job catalogue for staff

Če bi radi pomagal pri pripravi predstavitve tabora POW-WOW za starše ali vaše člansko mrežo, lahko sponzorirate na info@powwow.rutka.net email naslov. // If you need any promotional or other material, please contact us on info@powwow.rutka.net.

Udeleženci in vodilni // participants and leaders

Prijavnice // Application forms

- ☞ udeleženci (132 KB)
- ☞ vodilni (144 KB)
- ☞ vod (138 KB)
- ☞ član oziroma (206 KB)
- ☞ prijavnice (124 KB)
- ☞ leaders (280 KB)
- ☞ group (138 KB)
- ☞ staff members (319 KB)

Ostali dokumenti // Other documents

- ☞ pravila in pogoji udeležbe (158 KB)
- ☞ pravila za sponzorje (102 KB)
- ☞ pravila za sponzorje (102 KB)
- ☞ katalog posetij za osebe (200 KB)
- ☞ camp rules (38 KB)
- ☞ application introduction (31 KB)
- ☞ registration introduction for staff members (31 KB)
- ☞ job catalogue for staff (155 KB)

Osnovne informacije // Basic information

powwow.rutka.net

skovalni sodnik, svet časti, ribiči. Ti imajo zmeri velik za povedati in za pokazati."

"Ja, jaz bom šel na policaje, zato k bi bil rad kriminalist, ko bom velik."

"Ja, super, o tem govori tudi slogan zleta. Ujemi svoje sanje. Pridi in poizkusi to, kar te najbolj zanima, tisto, kar boš potem odnesel domov in še kdaj uporabil. Razen teh pridejo pa na obisk še ostale organizacije naprimer: ZSKSS in WAGGGS, OZN / UNICEF, človekove pravice - Amnesty International, Center EU - takrat bomo že v Evropski uniji, ITF - sklad za razminiranje, Drogart, Z glavo na zabavo, Leo klub - pomoč slepim in slabovidnim in še ..."

"Ja, kva pa to, kar sicer počnemo na taborih?"

"Tega bo pa sploh veliko, še več kot si lahko na taboru zamislimo in naredimo. Da ti jih naštejemo samo nekaj, ker me že grlo boli od vsega: pionirstvo - veliki objekti, pionirstvo - maketarstvo, izdelava totema, ognji, prehrana v naravi - ribe, prehrana v naravi - rastline, orientacija / topografija, taborniška literatura in še vse ostalo kar spada v sklop TABORNIŠTVO.

Pol imaš pa še take zanimive stvari, ki se povezujejo s taborniškimi, so pa bolj znanstvene: elektrotehnika, kemija, biologija, meteorologija, raketarstvo, astronomija, alternativni energetski viri, miselne igre. A si ti tud že tolk zmatran od poslušanja, kot sem jaz od govorjenja?"

"Ne, sej sam ti gobčaš. Mene pa zanima. A maš še kej?"

"Ja, ja, ... sej to je. Nisem še končal. V Ilirski Bistrici bo še sklop sporočanje in komunikacija, kjer bodo delavnice, kot so: TV delavnica, internet, radio, časopis, radioamatersko, fotografija, pa delavnica s super 8 mm filmom. Evo, to je to. A si se zdej že odloču?"

Ma ... ja. Načeloma. Sam, a veš kaj bi rad še imel?

"Kaj, a ni dost vsega?"

"Ma, še neki manjka."

"Kaj?"

"Ma ... fuzbal."

"He, he jaz pa sem ena buča. Taglavno sem pozabil, mam še cel sklop ADRENALIN, kjer je po moje zate vse tisto taboljšje.

Pazi to: proga preživetja, splash rugby, plezanje, capture the flag, nogomet, odbojka, baseball al pa vsaj softball, lokostrelstvo, ribištvo, samoobramba, športni plesi (tae-bo, aerobika), kegljanje, balinanje, škrebanje, vesoljske igre, medplanetarni golf, orientacijski tek po vesolju, so pa take bolj fantazijske zadeve, ki super sovpadajo s tematiko zleta."

"No, to, to sem hotu. Da se lohka zlaufam pa znorim, men je to bomba."

"Vse bo bomba, zakaj pa misliš da je to tak vesoljski zlet."

PREDSTAVIJO SE ...

KOMISIJA ZA DELO Z MČ

Komisija za program pri Zvezi tabornikov Slovenije je razdeljena v tri komisije: za delo z MČ, za delo z GG in za delo s PP.

Vodje komisij za posamezno vejo si načelnik za program v ZTS izbere sam. Njegov izbor potrdi Izvršni odbor ZTS, vodje komisij pa sami skličejo člane komisije. Član je lahko vsak, ki je pripravljen prispevati, znanje in izkušnje za delo s posamezno starostno skupino. To so največkrat stari znanci načelnika za program, pomočniki načelnikov območij za posamezno vejo, posamezniki, ki so opaženi zaradi svojega dela pri posamezni akciji, po vas pa sprašujemo tudi preko različnih taborniških medijev ali pa smo vaši prijatelji. Najbolj pa s(m)o veseli takih, ki se javite kar sami! Torej, še vedno je čas, da se pridružite katerikoli skupini, ki deluje v ZTS!

Tokrat vas bom seznanila z nekaj damicami iz komisije za delo z MČ. Ostale so se šle vdajati zimskim radostim ...

Anja Kabe

Kaj se ti zdi najpomembnejše pri delu z MČ?

Pri delu z MČ-ki se mi zdi najpomembnejše, da se vsak sestanek in vsaka akcija prepleta z igro. Zdi se mi, da v obstoječem programu manjkajo zanimive večšine, in to bo med drugim poskušala spremeniti komisija za MČ.

Jerneja Modic

Priročniki za delo z MČ. Kaj meniš o njih?

So zagotovo potrebni preнове!! V komisiji se trudimo, da bi bili novi priročniki aktualni in predvsem uporabni za vodnike. Posebne funkcije v komisiji pa nimam.

Tina Kristan

Kaj priporočaš vsakemu vodniku MČ pri njegovem oz. njenem delu z vodom?

Vsakemu vodniku ali vodnici pri njihovem delu z vodom priporočam veliko vrečo ustvarjalnosti, domišljije in da svojemu vodu znanje podaja na zanimiv način, prepleten z igrami. Naj-

bolj pomembno pa se mi zdi, da imajo vodniki radi svoje delo in svoj vod.

Katarina Smolej

Kako si v idelani luči predstavljaš delovanje vaše komisije?

Moja vizija je predvsem, da bi še bolj motivirali vodnike predvsem MČ vodov, ki bi svoje navdušenje nad taborniškimi življenjem prenesli na najmlajše in jim bili vzor. Mislim na-

mreč, da je vodnik glavna gonilna sila voda, ki ga pelje naprej, da vod deluje. Lahko bi tudi vodnikom ponudili več idej za vodov sestaneke ali malo bolj začrtali merila, kaj vse je potrebno, da mali MČ zna.

Naša komisija naj bi torej pripomogla in pomagala vodniku, da bi bolj kakovostno vodil vod. Sestanek skozi igro in da se morda ob vsem skupaj še kaj naučimo...

"PREMAKNI TELO, PRETEGNI DUHA"

Evropsko leto izobraževanja skozi šport

Evropska komisija je leto 2004 razglasila za leto "Izobraževanja skozi šport" (EYES). EU bo v ta namen poskušala krepiti vzgojne vrednote športa ter tesneje povezati svetova športa in izobraževanja. Osrednji slogan se tako glasi "Premakni telo, pretegni duha", z njim pa se poskuša osvestiti mladino, kako pomembno vlogo ima šport pri razvoju osebnosti in socialnih spretnosti.

Več na www.eyes-2004.info

ZTS zbiralna akcija NAGRADA ZA STAR PAPIR

Če te zanima zbiranje starega papirja, potem so naslednje vrstice namenjene prav tebi. V letošnjem letu revija Tabor pripravlja vseslovensko taborniško akcijo zbiranje starega papirja. Revija Tabor bo nagradila tisti rod, ki bo skozi celo leto zbral največ starega papirja.

Zakaj bi rod organiziral tako akcijo?

Zato, ker je to eden od načinov, kako lahko taborniki delujemo na področju varstva narave. Ker je taka akcija priložnost za propagando rodu in širitev ugleda v svoji lokalni skupnosti. Ker je ena tistih akcij, kjer lahko sodelujejo vsi člani rodu in hkrati na odličen način preživijo skupno druženje. Ker lahko tabornik s tem naredi eno dobro delo. Ker si lahko rod prisluži en lep kupček denarja, in tudi zato, ker bo revija Tabor nagradila tisti rod, ki bo zbral največ starega papirja.

Pogoji sodelovanja: v akciji lahko sodelujejo vsi rodovi po Sloveniji. Zbiranje se začne z objavo tega članka. Zmaga tisti, ki bo do 31. oktobra zbral največ starega papirja. Ob prevzemu starega papirja pri odjemalcu papirja, rod prejme fakturo oz. blagajniški izdatek. V naslovu mora biti napisano celo ime rodu. Fotokopijo tega je potrebno poslati na sedež ZTS s pripisom "STAR PAPIR". Upoštevali bomo vsa potrdila, ki bodo prispele na sedež ZTS do 31. oktobra.

Torej kam lahko papir prodate? Ena izmed možnosti je Papir servis d.d. v Ljubljani, lahko pa tudi pri lokalnih odjemalcih. Presodi sam, kdo vam bo dal več tolarčkov za nabrani papirja. Predlagam ti, da papir zbirate v vodu, družini, klubu čez celo leto, enkrat ali dvakrat v letu pa naredite odmevno akcijo zbiranja papirja. Lahko naredite tudi rodovo tekmovanje v zbiranju po vodih, družinah, klubih.

Kakšna bo nagrada?

Mesečno bomo v reviji Tabor objavljali lestvico nabranega papirja po rodovih. Tisti

Rod, ki bo do 31. oktobra zbral največ starega papirja, bo nagrajen.

Pri tej zbiralni igri lahko dobite dvakrat. Prvič, ko zberete papir in ga prodate odjemalcu papirja, in drugič, če zmagate v tej igri.

Kakšno nagrado bomo podelili zmagovalcu naj zaenkrat ostane še skrivnost, le-to bomo razkrili v naslednji številki Tabora.

Če te še nisem prepričal, da boš začel z zbiranjem in prepričevanjem ostalega vodstva, počakaj na naslednjo številko Tabora. V naslednji številki ti bom zaupal, kaj dobi zmagovalec za nagrado, predstavil ti bom recept, kako lahko je organizirati tako akcijo, kaj pri tem potrebuješ in kdo ti lahko pri tem pomaga. Nekaj nasvetov tudi iz izkušenj RKV-jevcev iz Postojne.

RAZPIS ZA NOT 2004

... nadaljevanje iz prejšnje številke Tabora ...

Sedemindvajseti NOT se bliža! Močvirci se nanj že pripravljamo, počasi se dajte tudi vi.

Že znani datum: 27. na 28. marec. Zbor ekip bo kot vsako leto ob 17^h, lokacija pa vam še neznana (izdali jo bomo v naslednji številki Tabora). Informacije o tekmovanju, propozicije in prijavnice dobite tudi na NOT-ovi domači strani: <http://not.rutka.net>.

Tudi letos boste pred štartom reševali topo teste in vrisovali KT na karto, med progo signalizirali v Morsejevi abecedi, reševali teste iz prve pomoči in, če boste preživeli minsko polje, vas čaka še hitrostna etapa. Dolgčas vam ne bo v nobenem primeru.

Tekmovanje bo potekalo v petih kategorijah:

- **POPOTNICE** - od 16 do 20 let (let. roj. 84 - 88),
- **POPOTNIKI** - od 16 do 20 let (let. roj. 84 - 88),
- **GRČICE** - od 21 let (let. roj. 83 in starejše),
- **GRČE** - od 21 let (let. roj. 83 in starejši),
- **KORENINE** - nad 30 (let. roj. 74 in starejši), ekipe so lahko mešane.

Prijave pošljite do petka, 19. 3. 2004 na naslov: Polona Žehelj, Tržaška 49, 1000 Ljubljana (tel. 041/936-870) ali na e-naslov: polona.zehelj@guest.arnes.si.

Prijava ekipe je veljavna le, če je poleg prijave še fotokopija položnice s plačano štartnino in zagotovilo načelnika oziroma starešine rodu, da se bodo njihove ekipe vedle v skladu s taborniškimi zakoni. Tisti, ki se boste prijavi preko e-maila ali po telefonu imejte položnico obvezno s sabo ob prijavi ekipe na štartu. Na položnico vpišite pod sklic: 00 222303-šifra rodu (če šifre ne poznate, vprašajte na ZTS).

Štartnina znaša 10.000 SIT. Nakažite jo na naslov: Društvo tabornikov Rod močvirski tulipani, Tržaška 74, 1000 Ljubljana. Številka poslovnega računa: 02083-0018701966 (do 19. 3. 2004). Štartnine na štartu ne sprejemamo.

Število ekip iz enega rodu ni omejeno.

Vabljeni!

Rod Močvirski tulipani

ŠKLTB 2004 - Škalska Liga, Ka Te Briga 2004

Četa Škale Divji volk iz Škal pri Velenju (Rod jezerskega zmaja - Velenje) že četrto leto zapored organizira šaljivo taborniško tekmovanje, ŠKLTB.

Če ne verjamete, da bo tekmovanje res šaljivo, vas bo že datum, 3. april 2004 prepričal, da temu ni tako.

Pa še nekaj informacij o tekmovanju:

Vsi tisti, ki imate dovolj energije in radi ponočujete, ste vabljeni že v petek, dan prej. Prespali bomo v telovadnici OŠ Škale. Da pa večer ne bo šel v prazno, bomo zato poskrbeli prav na svojevrsten način! Na tekmovanje vabimo tudi člane ZSKSS in ZBOKSS!

Tudi letos ima tekmovanje humanitarno noto. Letos bomo zbirali potrebščine za osebno higieno (zobne ščetke, milo, šampon, brisače, ...). V sodelovanju s Slovensko vojsko jih bomo poslali otrokom v Bosno in Hercegovino.

Vsi, ki smo vas prepričali, se lahko prijavite že danes in sicer na:

- Tel.: 041/354-621 (Sandi Glinšek)
- [Http://cdv.rutka.net](http://cdv.rutka.net)

Ne odlašajte in ne bodite zadnji!

Veliko več informacij o letošnjem in o lanskem tekmovanju lahko dobite na <http://cdv.rutka.net> in sicer na podstrani "Škalska liga".

Torej, če se radi zabavate, kaj novega naučite, imate radi adrenalin, ali pa bi radi spoznali kakšnega novega prijatelja in živite v duhu tabornišтва, ste vabljeni tudi VI!

Ker nam je vse to všeč, se bomo tudi MI letos udeležili ŠKALSKE LIGE, se vidimo!

Lep pozdrav, "ka te briga!"

TV1 - Pridi in skači z nami!

Tudi letos bomo ljubljanski taborniki ob dnevu tabornikov in dnevu Zemlje organizirali **taborniški Feštival**. Vse tabornice in tabornike vabimo, da se nam 17. aprila 2004 pridružijo v parku Tivoli.

Organizirali bomo **vrsto taborniških in drugih delavnic**, ki jih bomo pripravili v sodelovanju z drugimi organizacijami (policija, gasilci, ornitologi, ekološke skupine, Unicef, orientacijski klub, kinološko društvo, vojska ...).

Ker si želimo na Feštilalu zagotoviti čim več zabave in različnih aktivnosti, pozivamo vse rodove, ki so pripravljeni sodelovati, da nam pomagajo pri organizaciji. Le s skupnimi močmi nam bo uspelo pripraviti tak Feštilal, da bomo na koncu vsi zadovoljni.

Vse dodatne informacije lahko dobite na **spletni strani Feštilala** (<http://festival.rutka.net>) ali na elektronskem naslovu miha.macek@rutka.net.

Ker je udeležba na Feštilalu **brezplačna**, je to le še en razlog več, da se 17. aprila srečamo v Tivoliju!

V mestu in naravi skačemo po travi!

Mestna zveza tabornikov Ljubljana

Soška olimpiada

Šaljivo tekmovanje - Soška olimpiada - bo, tako kot vsako leto tudi letos v mesecu aprilu.

Olimpiada 2004 bo v Novi Gorici pod nadzorom sokoljih oči članov Rodu soških mejašev. Tekmovalo se bo v številnih navihanih disciplinah, kjer bo pomemben tako ekipni duh kot tudi posameznikova prebrisanost. Najbolj pomembna disciplina Orientozgub po okoliških vzpetinah, dolinah in centru Nove Gorice

vam zagotovo ne uide. Ostale discipline pa so še skrivnost do naslednjega meseca. Takrat boste izvedeli dodatne informacije o letošnji Soški olimpiadi 2004. Tokrat pa le nagajiv pomežik!

Društvo tabornikov Rod soških mejašev

foto: Jure Orehek, RSK Škofja Loka

Te zanima, zakaj se zgornji osebek kar naprej pojavlja pred kamerami, na fotografijah v časopisih in pred radijskimi mikrofoni? Mogoče misliš, da bi to lahko bil tudi tvoj načelnik/načelnica/starešina? Pridruži se vse večjemu ROJ-u (rodovi odnosi z javnostmi), ki ti bo pri uresničevanju tvojih zamisli pomagal z izkušnjami, znanjem in "vezami". Oglasi se na bubi@rutka.net.

NAROČAM REVIMO TABOR

IME IN PRIIMEK: _____

ROD: _____

ULICA: _____

POŠTNA ŠTEVILKA IN KRAJ: _____

NAROČNIKOM PRIZNAMO 20% POPUSTA!

Pošljite na ZTS - Revija Tabor, Parmova 33, 1000 Ljubljana

O-koledar / FEBRUAR 2004

Ureja: Klemen Kenda - Bubi

Sezona orientacijskega teka se pričinja. December in januar sta prinesla nekaj malega počitka, zdaj pa spet zares. Tekme v začetku sezone so ponavadi daljše in tehnično nekoliko manj zahtevne.

Datum	Status	Organizator	Karta
8. 2.	OSL4	OK Polaris	Udin Boršt
22. 2.	OSL5	OK Polaris	Rakov Škocjan
28. 2.	OLP1		Tarcento - Italija
28. 2.	Traserski seminar		Anderluh Ljubljana
6. - 7. 3.	SOL1/ Lipica Open	EOL d.o.o.	Pliskavica

OSL - Osrednjeslovenska liga
OLP - Orientacijska liga Primorske
SOL - Slovenska orientacijska liga

OSL in OLP sta rekreativni ligi, namenjeni treningu. Povedali smo že, da je cena udeležbe ponavadi 500 SIT na tekmo, velja pa povedati, da je udeležba v začetniški (C) kategoriji, primerni za naše GG, ponavadi brezplačna. Več informacij o vseh tekmah dobite na uradni strani Orientacijske zveze Slovenije: <http://www.orientacijska-zveza.si>.

Traserski seminar

Traserski seminar bo 28. februarja v Biološkem središču v Ljubljani. Pričel se bo ob 9. uri, končal pred tretjo uro. Predviden program je naslednji:

- ocena sezone 2003-2004
- trasiranje tekem MtBo (orientacije z gorskimi kolesi)
- sprint - tereni, karte, trasiranje

- delo s SportIdentom in OEventom
- razno

Na seminarju bo tudi možno opravljati izpit za pridobitev traserske licence. Več podrobnosti bo objavljenih na <http://www2.arnes.si/čgander/>. Predvidena kotizacija znaša 2000 SIT. Prijave pošljite najkasneje do 21. 2. na naslov gregor.anderluh@uni-lj.si, kjer dobite tudi podrobne informacije.

Lipica Open

Eno najbolj obiskanih mednarodnih orientacijskih tekmovanj pri nas se bo odvijalo med 6. in 7. 3. 2004 v okolici Lipice. Tekmo pripravlja kar nekaj članov Rodu močvirski tulipani, spomladanski Kras in toplotno marčevsko sonce pa sta razloga, da se najprej podate na <http://www.lipicaopen.com>, kjer vas čaka več informacij, kasneje pa tudi na tekmo.

Februar

**1954 ...(2.) V Pivki
je bil ustanovljen
odred Martina Kr-
pana.**

Miha Maček - Muc

TABORNIŠKA FOTOGRAFIJA

Ohišje fotoaparata ni vse - kaj še potrebujem?

Kaj je širokokotni objektiv in kaj teleobjektiv? Za kaj je uporaben kateri od njiju? Če smo v prejšnji številki "obdelali" bistvene razlike med digitalnimi in analognimi fotoaparati, bomo tokrat posvetili pozornost predvsem objektivom.

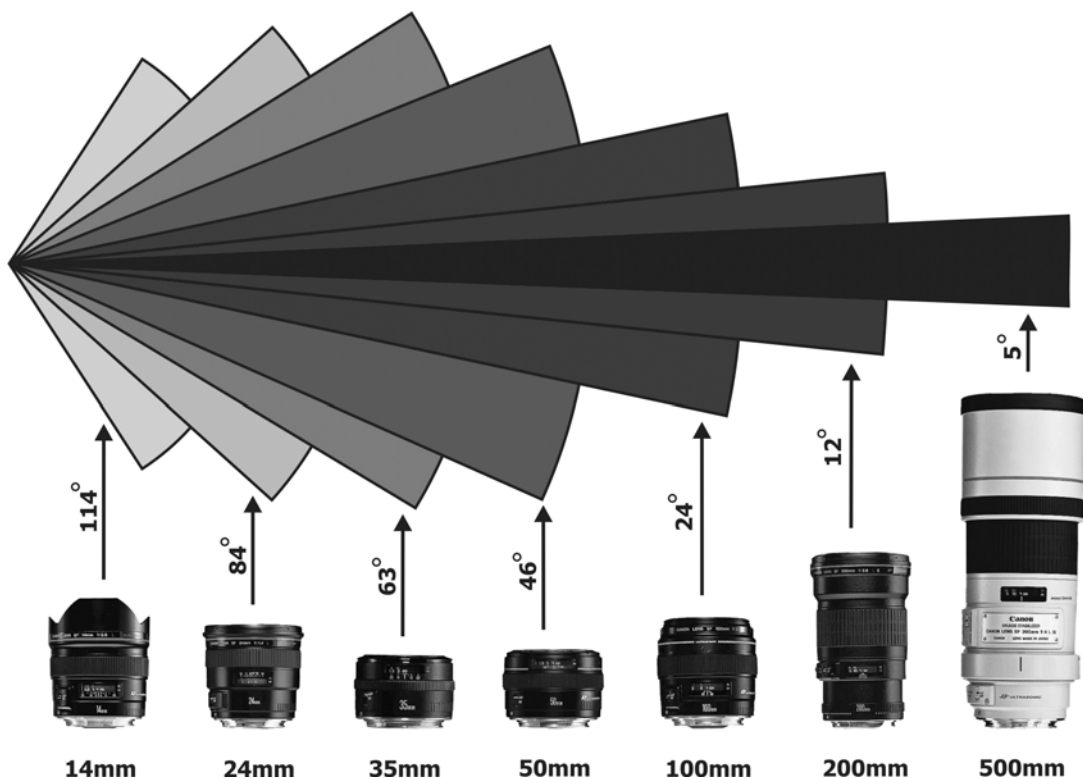
Objektivi

Za vsak fotoaparat bi lahko rekli, da je sestavljen iz dveh delov - ohišja in objektivu. Slednji so včasih celo pomembnejši od ohišja. Če bomo kupili še tako dober profesionalni fotoaparat in če bomo nanj namestili slab objektiv, bodo slike v končni fazi lahko celo slabše, kot če bi jih naredili s fotoaparatom za enkratno uporabo. Nekaj po-

dobnega se bo zgodilo tudi, če bomo kupili super objektiv in ga pritrdili na ohišje, ki bo imel recimo slab svetlometer ("naprava" za merjenje količine svetlobe). Tako bodo vse fotografije ali presvetle ali pa pretemne. Vendar kljub vsemu, večina resnih fotografov meni, da je objektiv najpomembnejši del fotoaparata.

Glede na goriščno razdaljo (pri objektivih jo merimo v milimetrih) loči-

mo tri osnovne tipe objektivov: širokokotne, normalne in teleobjektive. Prav tako lahko v te tri razrede razdelimo objekte, če jih primerjamo glede njihovega slikovnega kota. Širokokotni objektiv bi bili tisti objektiv, ki imajo goriščno razdaljo manjšo od 35mm in zavzemajo slikovni kot večji od 62°. Med normalne objekte štejemo objekte z goriščno razdaljo med 35 in 85mm in slikovnim kotom med 62° in

29°. Teleobjektivi imajo goriščno razdaljo večjo od 85mm in slikovni kot manjši od 29°. Za primerjavo lahko povemo, da ima človeško oko goriščno razdaljo približno 50mm in slikovni kot 45°.

Kaj nam pomaga, če vemo kakšna je goriščna razdalja objektiva? Ko kupujemo objektiv oz. kompaktne fotoaparate ("trotlzihre"), lahko na sprednji strani objektiva vidimo, kakšna je goriščna razdalja tega objektiva. Če vemo, da bomo večino svojih fotografij naredili v majhnih, zaprtih prostorih, potem se bomo verjetno odločili za širokokotni objektiv, ker bomo le tako lahko zaobjeli večino prostora. Če pa hočemo slikati divje živali v njihovem naravnem okolju, potem se odločimo za nakup teleobjektiva. Boljši teleobjektivi delujejo "skorajda" tako kot daljnogledi in lahko z njimi slikamo z velike razdalje, čeprav se potem ob pogledu na fotografijo zdi, da smo bili pri fotografiranju od motiva oddaljeni le nekaj metrov.

Vsekakor se najbolj splača nakup objektiva, ki ima razpon nekako med 28 in 80mm. S takim objektivom bomo posneli vsaj 75% vseh svojih fotografij. Objektivom s prilagodljivo goriščno razdaljo pravimo tudi zoom objektivi, ker nam omogočajo fotografiranje pri različnih goriščnih razdaljah (v zgornjem primeru med 28 in 80mm).

Obstajajo tudi super zoom objektivi, ki imajo razpon med 28 in 300mm. Vendar je pri takih objektivih potrebno vedeti, da bo na fotografijah mogoče, ravno zaradi tako velikega razpona, opaziti kakšne napake (neostrina, zakrivljeni robovi slike ...). So pa taki objektivi zelo primerni za potovanja, ker nam ni potrebno nositi s sabo večjega števila objektivov.

Pri digitalnih fotoaparatih se pri goriščnih razdaljah objektivov stvar malce zakomplicira. Ker so pri teh fotoaparatih svetlobni senzorji praviloma manjši od formata navadnega (laica) filma, so tudi goriščne razdalje objektivov manjše. Zato večina proizvajalcev ob podatku o goriščni razdalji objektiva na digitalnem fotoaparatu poda tudi preračunan podatek, kakšna bi bila goriščna razdalja takega objektiva, če bi ga uporabljali na analognem fotoaparatu.

Poleg goriščne razdalje moramo biti pri nakupu objektiva pozorni tudi na vrednosti zaslonke. Zaslonka je pravzaprav sistem zaklopa, ki je znotraj objektiva. Zelo poenostavljeno povedano, bi lahko rekli, da z zaslonko deloma kontroliramo količino svetlobe, ki pade na film/senzor. Vrednosti zaslonke naraščajo v geometrijskem zaporedju: 1, 1.4, 2, 2.8, 4, 5.6, 8, ... Te vrednosti so ponavadi tako zapisane na vrhu objektiva pri lečah, kjer lahko (v večini

primerov) najdemo ime proizvajalca leč, podatek o goriščni razdalji (npr.: 75-300mm) in podatek o zaslonki (npr.: 1:4-5.6). Ta podatek o zaslonki nam pri omenjenem zoom objektivu pove, da je najmanjša možna zaslonka pri 75mm goriščni razdalji enaka 4, pri 300mm goriščni razdalji pa 5.6. Vrednosti zaslonke okoli 4 so v večini primerov zadovoljive za vsakega povprečnega fotografa. Če boste kupili objektiv z manjšo vrednostjo zaslonke, boste lahko slikali v slabših svetlobnih pogojih. Ob odločitvi za nakup objektiva, ki bo imel najnižjo vrednost zaslonke večjo od 5.6, boste morali uporabljati svetlobno bolj občutljive filme, da boste lahko naredili dobro fotografijo.

Ohiše imam, objektiv imam - kaj še potrebujem?

Ob nakupu fotoaparata se moramo v prvi vrsti vprašati, kaj bomo z njim slikali. V primeru, da nam bo fotoaparat služil predvsem za arhiviranje družinskih in ostalih podobnih dogodkov ter da bodo narejene fotografije bolj ali manj "romane" samo v domači album, potem se odločimo za kompaktno kamero z zoom objektivom, ki ima že vgrajeno bliskavico. Objektiv na takih fotoaparatih imajo ponavadi goriščno razdaljo nekako med 35 in 80mm, kar

Vse tri fotografije so bile posnete iz istega stojišča. Prva (od leve proti desni) je bila posneta z 28mm, druga z 50mm in zadnja z 100mm objektivom.

omogoča že kar nekaj eksperimentiranja glede izbire želenega izreza fotografije.

Če se pa odločimo, da se bomo s fotografijo ukvarjali malce bolj resno (ne bomo slikali samo rojstnodnevih zabav in žurov s prijatelji), bomo pa prej ali slej ugotovili, da navadni "trotlzihri" za tako početje niso dovolj dobri in da si moramo omisliti zrcalno-refleksni fotoaparatus za izmenljivimi objektiv. Poleg objektivov k takemu aparatu skorajda nujno sodi tudi dobra bliskavica in stativ. Z bliskavico dodatno osvetljujemo pretemne motive, stativ nam pa služi kot opora, da pri slikanju z daljšimi časi fotografije niso neostre.

Pri obojih tipih digitalnih fotoaparatus (kompaktnih in zrcalno-refleksnih) je potrebno upoštevati tudi dejstvo, da moramo v fotoaparatu imeti tudi dobro spominsko kartico, ki nam bo omogočala shranjevanje narejenih fotografij.

Proizvajalci v osnovi k fotoaparatom priložijo spominske kartice, ki so glede spominskega prostora zelo borne, zato moramo prej ali slej kupiti še kakšno dodatno kartico. Pri nakupu le teh moramo biti pozorni tudi na dejstvo, da vse spominske kartice niso enako hitre pri shranjevanju podatkov. Če bomo na primer kupili dve kartici dveh različnih proizvajalcev z isto spominsko zmogljivostjo, se nam zna pripetiti, da bomo kaj kmalu ugotovili, da je ena od teh dveh kartic pri zapisovanju fotografij bistveno hitrejša od druge.

Pri analognih fotoaparatih velja pa nekaj pozornosti nameniti izbiri filmov. Filmi se med seboj (v grobem) razlikujejo glede na svetlobno občutljivost in glede na "toploto barv". Svetlobna občutljivost je na filmih označena kot ASA (ameriški način označevanja)

ali kot DIN (nemški način označevanja). Pri obeh označevanjih pa velja pravilo, da večja številka praviloma pomeni bolj svetlobno občutljiv film. V praksi to pomeni, da bomo lahko s 400 ASA (27 DIN) filmom slikali pri dosti slabših svetlobnih pogojih, kot pa s filmom, ki bo imel oznako 100 ASA (21 DIN). S toploto barv pa mislimo predvsem na to, kako recimo določen film prikaže belo barvo. Nekateri filmi poudarjajo tople barve, med tem ko drugi težijo k nevtralnemu prikazu barv. Tisti, ki poudarjajo tople barve, so primerni za fotografiranje portretov, jensenskih motivov, sončnih zahodov ... Če pa hočemo slikati zimsko pokrajino z veliko snega, bomo uporabili film z nevtralnim prikazom barv, ker bo le tako sneg resnično bel in ne bo imel recimo pridiha rumene barve.

"Mal dnarja - mal muske"

Ta rek pri nakupu fotoaparatus in njim pripadajoče opreme v večini primerov vsekakor drži. Če se hočete s fotografijo resneje ukvarjati, potem bo potrebno seči globlje v žep, da si bomo

kupili tisto, kar potrebujemo. Dober analogen zrcalno-refleksni fotoaparatus pripadajočo opremo (objektivi, bliskavica, stativ ...) nas bo stal vsaj 250 tisočakov. V primeru, da pa želimo imeti tak digitalen fotoaparatus, bo naša denarnica lažja za najmanj 400 tisočakov.

Če pa fotografiramo predvsem zaradi lastnega veselja in družinskih spominov, potem naša denarnica kljub vsemu ne bo doživela take katastrofalne suše. Dobri analogni kompaktni fotoaparatus stanejo od 50 tisoč dolarjev navzgor, digitalni pa nekako 90 tisoč dolarjev in več.

Oprema ni vse

Ne glede na to za kakšen fotoaparatus se bomo odločili, nam to še vedno ne zagotavlja, da bomo z njim delali tudi izredne posnetke. Vseeno je ali slikamo digitalno ali analogno, bistveno je, da "poškljocamo" čim več fotografij, da bomo dobili tudi občutek za kompozicijo, svetlobo in ostale elemente dobre fotografije. Tega se pa na žalost (ali pa srečo bi rekli profesionalni fotografi) ne da kupiti v trgovini.

Uporabne povezave:

www.dpreview.com, www.megapixel.net,
www.popphoto.com - testi, primerjave in opisi fotografske opreme,
www.canon.com, www.nikon.com, www.minolta.com,
www.olympus.com - spletne strani vodilnih proizvajalcev fotografske opreme,
www.fzs-zveza.si - spletna stran Fotografske zveze Slovenije,
www.nationalgeographic.com/photography - sanje vsakega fotografa so, da bi nekoč slikal za revijo National Geographic. Tukaj si lahko ogledate ogromno število zelo dobrih fotografij. Objavljeni so tudi različni nasveti glede fotografiranja.

Orientacijski tek

Ste se na ROT-u ali Glasu Jelovice navdušili nad uporabo tehnologije SportIdent (SI) za elektronsko perforiranje? Mogoče se vam tovrstne inovacije na taborniških tekmovanjih zdijo nepotrebne? Kakorkoli že, male rdeče čipe, ki zmorejo pomniti zaporedno številko in čas obiska kontrolne točke, so razvili prav orientacisti - športniki, ki se ukvarjajo z orientacijskim tekom.

Ni naključje, da med bolj zagriženimi orientacisti najdemo kar nekaj aktivnih ali pa nekdanj aktivnih tabornikov, med njimi tudi vse tri dosedanje predsednike Orientacijske zveze Slovenije. Gibanje v naravi predstavlja eno osnovnih taborniških veščin. S kompasom in ustrezno karto pa nobenega vsaj malo izkušenega tabornika ni strah prečiti neznanega terena.

OSL3 - Tosko Celo									
C			1.370			100			
▷			∇						
1	52		⊖						
2	47	↖	⊞					⊞	
3	48		⊙						
4	49	↗	↘						
5	50		⊞					⊞	
6	51		⊞					↗	
7	31	↓	⊗						
○◁			80			▷○			

Slika 1: Tekmovalec še pred startom dobi spisek mikrolokacij. V prvi vrstici preberemo ime tekme, v drugi kategorijo, zračno razdaljo in višinsko razliko, v zadnji pa razdaljo od zadnje KT do cilja. Drugi stolpec označuje oznako KT, četrti pa objekt, kjer se KT nahaja (jama, vrtača, skalni skok, jasa, pot, polje balvanov, suhi jarek, štor). V preostalih stolpcih se nahajajo še drugi koristni podatki (ob katerem objektu, če jih je več, se KT nahaja, na kateri strani objekta, ipd.).

Ogledali si bomo glavne značilnosti, ki orientacijo, kot jo poznamo pri tabornikih, loči od orientacijskega teka danes.

Osnovne značilnosti

Orientacijski tek je lahko resen šport ali pa prijetno razvedrilo in izgovor za nekaj rekreacije ob koncu tedna. Primeren je za vse starosti - od murnov dalje, saj na večini tekem najdemo proge primerne za vsakršno znanje in fizično pripravljenost.

Cilj orientacista na tekmi je najti vse kontrolne točke (KT) v predpisanim zaporedju, v nasprotnem primeru je tekmovalec (tekmuje se namreč posamično) diskvalificiran. Taborniški način tekmovanja, kjer se vsaka najdena KT nagradi z ustreznim številom točk, se pri orientacijskem teku imenuje *score* in ni posebno priljubljen. Pri nas so take tekme ponavadi izpeljane s skupinskim štartom le pozimi v visokem snegu, da bi tekmovalci, ki štartajo kasneje, ne imeli prednosti zaradi sledi v snegu.

Sama orientacija je zaradi izjemno dobrih kart drugačne narave, kot smo je vajeni pri tabornikih. Ob pazljivem spremljanju značilnosti terena dober orientacist v kateremkoli trenutku na-

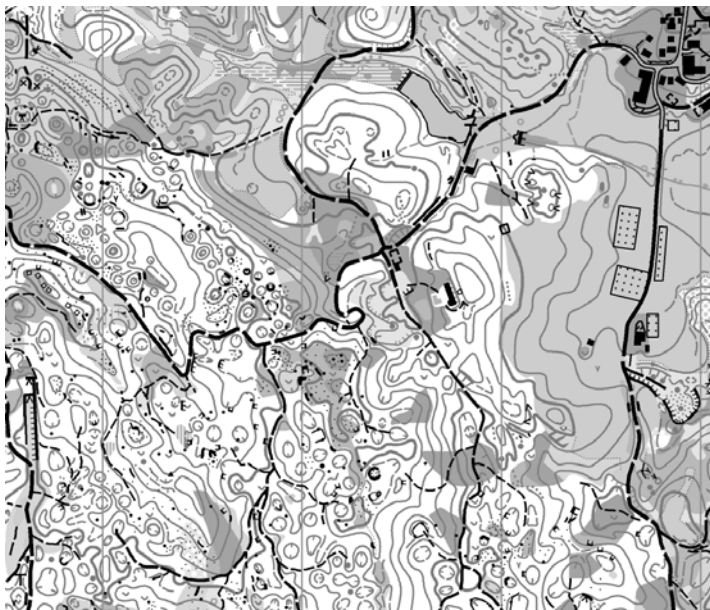
tačno ve, kje se nahaja. Poleg tega je postavitev vsake točke natančneje določena z mikrolokacijo. Če je npr. kontrola postavljena v srednjem od treh jarkov ali pa pod 4 metrskim skalnim skokom, nam mikrolokacija to pove (slika 1).

Karte

Orientacijske karte (slika 2) so do sedaj vse tisto, kar običajne topografske karte (npr. DTK25, ki smo ga taborniki najbolj vajeni) niso. Dobro izdelane karte so tako rekoč popolna slika te-

MČ na rodovnem orientacijskem teku decembra 2003 v Cerknem. (foto: Peter Lahajnar)

Slika 2: Izsek iz orientacijske karte "Godovič".

rena, ki jo potrebujemo za uspešno orientiranje. Poleg večjega merila, običajno je to 1:10.000, včasih 1:15.000, so na karti vse poti natančno vrisane, celo tiste najmanjše gozdne stezice ali pa gozdarske poti, ki nam na NOT-u zmeraj delajo preglavice. Natančnost orientacijskih kart je prignana do take skrajnosti, da na njih najdemo celo večje drevesne šore, klopce ob sprehajalnih

poteh, lovske preže, balvane ipd. Posebej natančno so na kartah upodobljene

tudi prehodnost gozda, vrsta podrasti, meje vegetacije (slika 3).

Oprema

Poleg kompasa začetnik ne potrebuje posebne druge opreme. Pohodniški čevlji in kakšna stara trenirka, ki se lahko strga, bodo zadostovali. Kasneje boste morda razmislili o nakupu SI čipa, dresa, posebnih čevljev, ščitnikov za goleni, prirejenega kompasa in mogoče še kakšne malenkosti. Za prvi stik s športom pa rabite samo nekaj dobre volje za udeležbo na kakšni spomladanski tekmi, o katerih vas obveščamo v O-koledarju.

LEGENDA

	plastnice
	vrtča, vrh, gomila, luknja, jama
	večji, manjši jarek, udor, izruvan štor
	večji, manjši nasip, razrito zemljišče
	asfalt, makadam, kolovoz
	pot, steza, preseka
	skalni skok, skala, kamnito območje
	posebni objekti, razvaline, zgradba
	prehodna, neprehodna ograja
	stolp, lovska preža, križ
	kamnit zid, elektrovod, kamnita jama
	potok, izvir, vodna jama
	močvirna tla, močvirje, vodna površina
	vodni jarek, ozko močvirje
	sadovnjak, vinograd, njiva
	drevo, večji štor, vodnjak
	odprt, grobo odprt, polodprt teren
	naselje, lažje, težje prehodna podrast
	težje, težko, neprehoden gozd
	slabo, dobro vidna meja vegetacije

Slika 3: Primer legende na eni od več kot 120 orientacijskih kart, ki so izdelane širom po Sloveniji. Naša mala dežela je ob tej številki z orientacijskimi kartami verjetno najbolj pokrita država na svetu.

Tekmovalec na tridnevnem mednarodnem tekmovanju Cerkno Cup, ki ga vsaki 2 leti prireja OK Azimut in šteje za World Ranking Event (WRE), kar lahko primerjamo s FIS tekmami pri smučanju.

Več informacij o tekmovanjih, kartah in klubih najdete na straneh OZS (<http://www.orientacijska-zveza.si>), za tabornike zanimiva povezava pa vodi na OK Nova Gorica (<http://www.orientacijski-klub-ng.si/>), kjer najdete opis orientacijskega teka in nekaj drugih zanimivih idej za delo z vodom oz. druge taborniške akcije.

Zimska sankška pustolovščina

Prijetna hoja in hiter spust v dolino

V zadnjih letih je v Sloveniji oživela zimska zabava, ki smo jo dolga leta zanemarjali- rekreacijsko sankanje za staro in mlado. Tako ponekod v primernih zimskih razmerah delno splužijo ali stlačijo sneg na manj prometnih cestah in cestnicah ter zaprejo promet za avtomobile. Primerne proge so ceste na prelaz Ljubelj, na Vršič (če je zaprta za promet), iz Rateč na Peč, z Dovjega na Ravne, s Planine pod Golico k Savskim jamam, k Valvazorjevemu domu pod Stolom, k svetemu Petru nad Begunjami, pa še kakšna bi se našla.

V jutranji megli proti Vogarju

Sankanje je običajno vznemirljiva in prijetna zabava. Potrebujemo sani ter seveda nekaj izkušenj s krmarjenjem tega drvečega rekvizita po progi navzdol. Dandanes lahko kupimo dobre športne sani, ki se bolje prilegajo sankališču, lažja pa je tudi vožnja z njimi. Pri spustu navzdol so nujna tudi topla oblačila, čevlji z močnejšimi podplati, ki nam bodo pomagali pri krmarjenju navzdol, dobrodošla pa je tudi zaščitna čelada in včasih smučarska očala.

Avto je običajno najbolje pustiti nekje na dnu ceste in se peš odpraviti navzgor. Če vzpon poteka po isti smeri kot spust, moramo hoditi bolj pri robu, tako da ne oviramo drveče sankake. Pozor na ovinkih, kajti tu imajo vozniki največ težav z brzdanjem svojega vozila. Na vrhu spusta si nataknemo vse, kar imamo in se veselo zapodimo v dolino.

Eden najprimernejših sankaskih izletov pri nas je spust po cesti, ki je speljana po dolini Suhe nad Bohinjem.

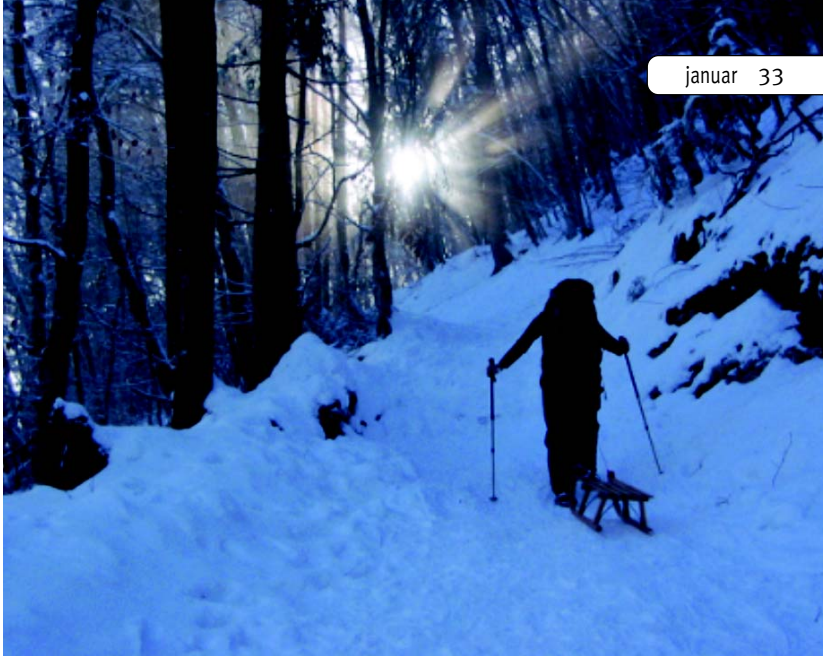
Naš cilj je Vogar, manjša planota nad Bohinjskim jezerom, kjer so poleti prijetni travniki, nekaj staj, kak vikend in planinska kočica. Čezenj je speljana markirana pot iz Stare Fužine k Planini pri Jezeru in naprej v dolino Sedmerih jezer. Do kočice je le ura hoje. Do kočice pa pridemo tudi po že prej omenjeni cesti. Ta kombinacija planinske poti in ceste je tako izvrstna priložnost za sankake. Prizadevni domačini progo skrbno vzdržujejo, spluženi sneg ob strani pa služi kot varna zaščitna ograja.

Izlet začnemo v Stari Fužini na parkirišču ob začetku ceste v dolino Voje, kjer poleti pobirajo cestnino. Pr-

Kuža mora pa kar peš ...

vih deset minut gremo po cesti navzgor do planinskega kažipota, ki nas usmeri levo na zgažen kolovoz proti Vogarju. Kmalu se bomo morali sleči, kajti pot je precej strma. Hitro bomo pridobili 400 višinskih metrov do Vogarja. Čez dobre pol ure pridemo na bolj položen svet, kjer se nam odpre nekaj razgleda levo proti jezeru in se znajdemo na travnikih. Še nekaj slikovitih rovtov z razmetanimi stajami in znajdemo se pred kočico, ki je ob vikendih tudi pozimi odprta.

Po strmem kolovozu proti soncu

Na Vogarju

Spust se konča na dnu doline, odkoder nas čaka še dober kilometer po ravnem nazaj na izhodišče. Za cel izlet bomo porabili približno tri ure.

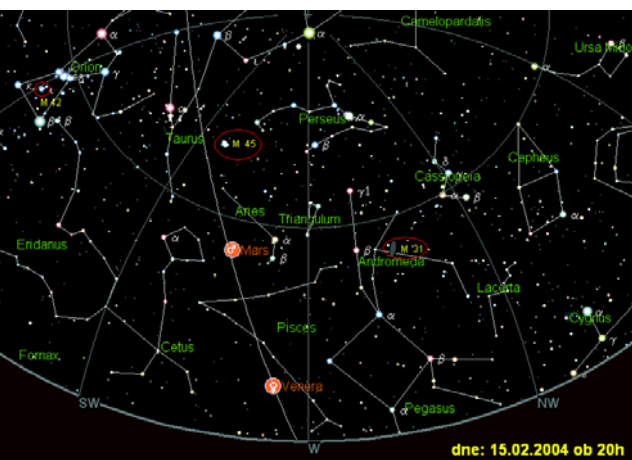
Po počitku nam ostane še približno dvajset minut zložnega vzpona do najvišje točke ceste, ki je nekje v senčnem gozdu že na severni strani nad dolino Suhe. Prvih nekaj deset metrov je skorajda prepoložnih. Če sneg ni poledelel, nas mora kdo porivati, saj samo ne gre. Toda malo naprej se začne pa zares! Proga ima ravno prav nagiba, da na njej kar vriskamo od užitkov. Ceste je za dobre štiri kilometre. Pozor, po prvem kilometru sledi nekaj ostrih ovinkov! Raje pravočasno zavrimo, da nas ne vrže ven s ceste. Ne pozabite - sankanje je tudi nevarno. Krmarijo naj tisti, ki to dobro obvladajo.

Mrzlo zimsko veselje

Opazovanje zvezdnega neba

Tokrat se že zvečer, čim se stemni, ozrite proti zahodu. Najverjetneje bo Venera prva stvar, ki jo boste opazili, saj sveti kot Večernica. V nočeh brez Lune je to najsvetlejši objekt na nebu. Orion je točno na jugu. Za nas, ki tokrat gledamo proti zahodu, je torej na naši levi. Na desni strani, približno tako visoko kot Orion, najdemo zvezdo Severnico, ki je ... neverjetno - na severu!

Zahodna stran zvezdnega neba, kakršno bo videti v sredini februarja okoli zoh.

Andromedina galaksija (M-31)

Kot smo že omenili se zaradi vrtenja Zemlje celotno zvezdno nebo s planeti vred navidezno vrti okoli Severnice - in to v nasprotni smeri urnih kazalcev. Če bomo torej opazovali dalj časa, bomo opazili, da Venera in ostale bližnje zvezde kmalu zaidejo za zahodnim obzorjem. Tudi Orion se premakne bolj proti zahodu in tako dalje. Črta, ki je označena na karti in poteka skozi ozvezdja: Ribi (Pisces), Oven (Aries) in Bik (Taurus) ter naprej Dvojčka (ki jih na naši sliki ni več) je Ekliptika. Na njej oziroma v njeni neposredni bližini lahko najdemo Sonce, Luno in vse planete. V Osončju vsi planeti krožijo približno v isti ravnini kot Zemlja. To ravnino opisuje ravno Ekliptika. Le-ta poteka skozi

nam iz horoskopov znana Zodiakalna ozvezdja. Na naši sliki, ki prikazuje le zahodni del neba, najdemo le Venero in Mars. Če pa gremo po Ekliptiki bolj proti vzhodu, najdemo Saturna v Dvojčkih in Jupitra v Levu (glej sliko v januarški številki Tabora). Če pogledamo Venero skozi teleskop, bomo opazili, da je pravzaprav krajec, ki ima obliko črke "D". Venera je namreč notranji planet in kroži bližje Soncu kot Zemlja. Venera postaja z dneva v dan navidezno večja, saj se nam približuje, hkrati pa krajec postaja vedno bolj podoben srpu. Ob tokratnem prehodu med Soncem in Zemljo bo navidezno celo prečkala Sončevo ploskev, kar velja za izredno redek pojav. Venera bo prečkala Sonče-

vo ploskev dne 8. junija 2004 (v prejšnji številki je prišlo do napake, za katero se vam opravičujem). Pojav bo viden tudi iz Slovenije in sicer v dopoldanskem času. Mars ali rdeči planet, kot mu tudi pravimo, še daleč ni več tako svetel kot je bil poleti. Zemlja kroži okoli Sonca enkrat hitreje kot Mars, zato se od Marsa, ki je prvi zunanji planet, trenutno oddaljuje. Pisali smo že, da je bil lani Mars najbližje Zemlji v celi zgodovini človeštva. Čez pol leta se bo nahajal povsem na drugi strani Sonca kot Zemlja, nato pa se bo začel ponovno približevati. Bližino Marsa je lani izkoristila tudi vesoljska agencija NASA, ko je na Mars poslala kar dve sondi: Spirit, ki je 4. januarja uspešno pristal na Marsu, in

MODRA MISEL

Ravnodušnost je oblika lenobe, a lenoba je eden od simptomov, da ni ljubezni. Človek ni len do tistih, ki jih ljubi. Problem je: kako ljubiti? (Aldous HUXLEY)

Površje Marsa, ki ga je posnela ameriška sonda Spirit ob svojem pristanku na Rdečem planetu

Oportunity, ki naj bi pristal 24. januarja. Naloga obeh sond je raziskati, ali je na Marsu življenje oziroma, če je sploh kdaj bilo.

Na karti najdemo še eno ozvezdje, ki je lahko zelo uporabno pri orientaciji na nebu. To je Kasiopeja, ki jo izdaja značilna oblika črke "W". Kasiopeja je tako blizu Severnice, da v naših krajih praktično nikoli ne zaide. Hkrati se nahaja na nasprotni strani Severnice kot Veliki voz, ki je za orientacijo uporaben bolj v poletnih nočeh. Na naši karti najdemo tudi stare znanke iz prejšnjih števil: Andromedino galaksijo (M-31), Plejade (M-45) in Orionovo meglico (M-42).

Fotografija ozvezdja Orion, pravzaprav njegove meglice, kakršno z današnjimi digitalnimi fotoaparati, malo daljšo osvetlitvijo in stojalom lahko posname vsak sam. Slika je nastala sredi svetle Ljubljane skozi krošnje dreves (in žlebov).

LUNINE MENE

Polna luna	6. 2. 2004	ob	09:48
Zadnji krajec	13. 2. 2004	ob	14:41
Mlaj	20. 2. 2004	ob	10:19
Prvi krajec	28. 2. 2004	ob	04:25

VZHODI IN ZAHODI SONCA

1. 2.	Vzhod: 07:25 Zahod: 17:06	1. 3.	Vzhod: 06:41 Zahod: 17:49
15. 2.	Vzhod: 07:06 Zahod: 17:27	15. 3.	Vzhod: 06:14 Zahod: 18:08

PREDSTAVITVE RODOV

Savski Rod

Leto ustanovitve: 1968

Področje delovanja: Ljubljana, Savsko naselje

Število aktivnih članov: 30

Struktura rodu: 1 vod MČ, 2 voda GG, klub grč

Najbolj zagrizen član rodu: Aleš Semolič, Cesta vstaje
78, Šmartno pod Šmarno goro, 1211 Ljubljana. 041/920 451,
ales.semolic@guest.arnes.si

Naslov spletne strani rodu: sr.rutka.net

Simbolika rodovega imena

Čisto preprosto - ob ustanovitvi so rod poimenovali po Savskem naselju v katerem še danes delujemo.

Crga

KOSOBRIN

Topinambur

(Helianthus tuberosus L.)

Učinkovine

Beljakovine, maščobe, ogljikovi hidrati, balastne snovi, provitamin A in D, vitamini B1, B2 in H, malo vitamina C, železo, kalij, fosfor, polisaharid inulin.

Uporabnost

Znižuje količino sladkorja v krvi, priporočajo ga doječim materam, pomaga pri zaprtju, gomolje lahko uživamo surove, kuhane, dušene ali pečene. Okus je nekoliko sladek, sestava mesa je sočnejša in rahlejša kot pri krompirju. Sveže gomolje narežemo in jih lahko pripravimo v solati.

Topinambur

Očiščenega narežemo na kolobarje in ga lahko pojemo kar surovega.

Na maslu

Potrebujemo 80 dag očiščenega topinamburja, 15 dag masla, ½ kozarca suhega vina in sol.

Narezan topinambur prekuhamo v slanim kropu. Odcejenega stresemo v ponev, v kateri smo razpustili maslo. Ko je opečen prilijemo vino in ga kuhamo do mehkega. Postrežemo ga k različnim jedem.

Omleta s sirom

Potrebujemo ½ kg očiščenega topinamburja, 2 jajci, 4 žlice moke, 20 dag sira in olje.

Jajca, moko in nariban sir zmešamo. V to mešanico ribamo topinambur

Ameriški krompir ali topinambur je trajnica. K nam je prišel iz Južne Amerike in Mehike. Vrsta sončnic z manjšimi cvetovi. Pri nas je kot vrtnina še vedno premalo znan. Ima sladke gomolje, ki so podobni krompirju. Uporabni so gomolji, od meseca oktobra do meseca maja. Lahko so belkastorumeni, rjavkasti ali rdečkasti. Meso je belo, rumeno ali rdečkasto, vendar to ne vpliva na okus. Gomolji imajo tanjšo zunanjo kožico kot krompir, zato se hitreje osušijo in jih najbolje ohranimo, če jih zasujemo s peskom ali zemljo.

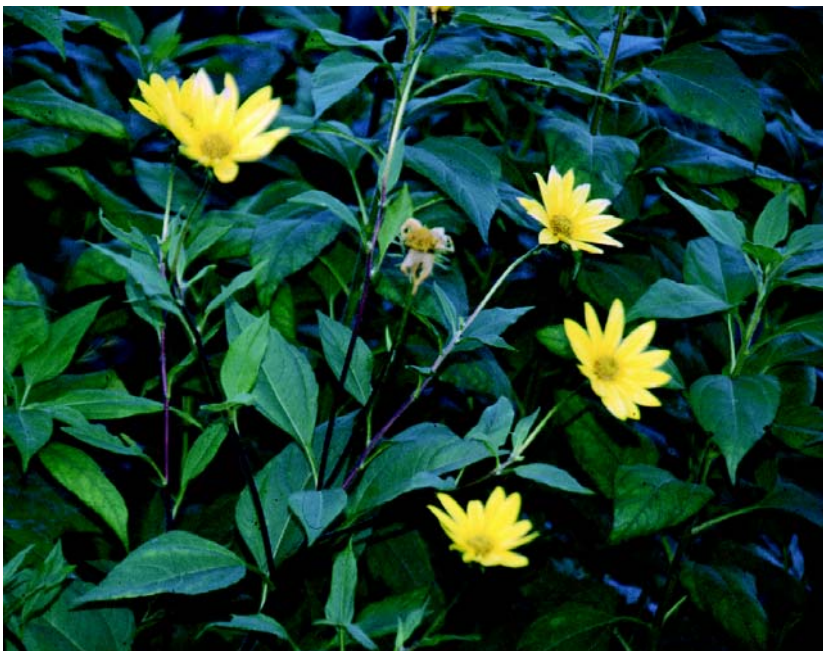
in sproti mešamo. Z žlico dajemo maso v ponev z vročim oljem. Omlete opečemo na obeh straneh in jih še tople postrežemo.

Kolački

Potrebujemo ½ kg očiščenega topinamburja, 2 jajci, 20 dag sira, 8 žlic moke, olje in dobro misel.

Očiščen in na koščke narezan topinambur skuhamo, pretlačimo in ohladimo. Primešamo jajci, moko, nariban sir in dobro misel. Zmes dobro pregnetemo, na mizi oblikujemo štruco in jo razrežemo na rezine debele približno 2 cm. Rezine povaljamo v moki in jih na vročem olju zapečemo.

Enake kolačke lahko naredimo tudi iz krompirjevega pireja.

ZA VODNIKE

Pugy

Po korakih

V prejšnji številki smo predstavili, kaj je projekt in v čem je taborniški drugačen od običajnega. Taborniški projekt omogoča predvsem veliko možnosti za učenje, upošteva različne interese, talente, zmožnosti in potrebe mladih. Pri taborniškem projektu vodnikova naloga ni vodenje izvajanja projekta, pač pa bolj vzpodbujanje in usmerjanje mladih, ustvarjanje pogojev za doseganje realno dosegljivih ciljev ter vključevanje vseh elementov taborniške metode. S člani mora vzpostaviti partnerski odnos (zaupanje in spoštovanje), preko katerega bo lahko spremljal, kaj so se naučili, in kako so pri sodelovanju spoštovali dogovorjena pravila (taborniške zakone).

Za izpolnjevanje svoje vloge, bodo vodniku v pomoč predlagani koraki, ki predstavljajo jasen proces, preko katerega pridemo od idej izraženih na začetku, do proslavljanja dosežkov ob zaključku projekta.

7 Korakov taborniškega projekta

Prvi korak - Kakšen projekt?

Prvi korak vključuje naslednje elemente:

- **Čas za sanjanje;** v vodu ali klub PP* se pogovarja o tem, kar bi mladi člani radi delali.
- **Predstavitev idej;** predstavitev idej članov voda in pogovor o njih.
- **"Dešifriranje" idej;** razmišljanje voda o tem, kar je v izraženih idejah resnično pomembno za njih.

• **Oblikovanje soglasja;** vod oblikuje skupno idejo - vključi kar je bilo med idejami pomembno - in jih združi v cilje projekta.

* (projekt lahko izvajamo tudi na nivoju družine, čete ali celotnega rodu)

Drugi korak - Vključevanje možnosti za učenje

Ta korak mora izvesti vodnik s pomočjo načelnika družine oz. vodniškega sveta:

- **Ocenjevanje stopnje težavnosti;** presoja in po potrebi preoblikovanje delov projekta, ki so pretežki glede na starost članov, neizvedljivi, predragi.
- **Oblikovanje učnega okvira;** na hitro pregledamo, katere možnosti za učenje bi lahko vključili, da bi obogatili učni okvir projekta.
- **Razvijanje učnih priložnosti;** analiziramo projekt v smislu možnosti za učenje.
- **Raba taborniške metode;** preverimo, kako pri izvedbi na najboljši način vključimo vse elemente taborniške metode.
- **Izkoristek dinamike taborništva;** preverimo, kako v vodu najbolje izkoristimo štiri vidike dinamike taborništva (vzgojni cilji, aktivnosti, struktura in sistem, življenje v vodu).

Tretji korak - Načrtovanje

Načrtovanje obsega:

- **Usklajevanje "obogatene" projekta;** predstavi-
te predlogov dopolni vodnika (drugi korak) in usklajevanje
s člani, ki so oblikovali skupno idejo in cilje projekta.
- **Definiranje nalog in časovnega plana izvedbe;**
opis nalog, ki jih moramo za doseg ciljev narediti in do
kdaj.
- **Oblikovanje nabora potrebnih virov in ocena
stroškov;** oblikovanje predhodnega nabora virov - delitev na
materialne in človeške vire, ocena stroškov, možni načini za-
gotavljanja potrebnih finančnih virov.
- **Oblikovanje vlog in skupin za izvajanje nalog;**
oblikovanje individualnih vlog, pristojnosti in odgovornosti,
oblikovanje delovnih skupin.

Četrti korak - Priprava

Priprava je zadnji, vendar pomemben korak pred začet-
kom izvajanja projekta in vključuje:

- **Predstavitev projekta;** predstavitev projekta v dru-
žini, četi oz. rodu.
- **Povezava osebnih ciljev (napredka) članov z na-
logami in cilji projekta;** vsakega člana usmerimo do vlog
in skupin za izvajanje nalog, ki sovpadajo z njegovimi oseb-
nimi interesi in ki predstavljajo izziv in njegov osebni napre-
dek.
- **Usposabljanje za kvalitetnejše izvajanje nalog;**
pomagamo (omogočimo) mladim, da pridobijo znanje in
spretnosti, ki jih potrebujejo za izvedbo nalog povezanih s
projektom.
- **Posebne naloge za vodnika;** spremljanje napredka
in ukvarjanje z nalogami, ki presegajo zmožnosti članov
(promocija, sodelovanje s starši in šolo, zbiranje finančnih
prispevkov, ...).

Peti korak - Izvedba projekta ("veliki dogodek")

Izvedba projekta; zdaj gre zares!

Šesti korak - Vrednotenje in nagraje- vanje napredka

Ta korak izvedemo v kratkem časovnem obdobju po iz-
vedbi projekta (nekaj dni do enega meseca). Vsebuje:

- **Vrednotenje projekta kot celote in napredka vsa-
kega posameznika;** analiza, kaj je bilo dobro in kaj bi lahko
naredili bolje, evidentiranje vrhuncev (kje smo bili močni)
in najnižjih točk (kje smo bili šibki) in zakaj. Ugotavljanje,
kaj so mladi pridobili s projektom in v kakšni meri so dosegli
osebni razvoj.
- **Nagrajevanje napredka;** "uradno" prepoznavanje
napredka, ki ga je posamezni član dosegel (npr. podelitev os-
vojene stopnje znanja ali veščine).

Sedmi korak - Proslavljanje

Po določenem času (ko strnemo spomine in zberemo vso
dokumentacijo) je pomembno nameniti čas naslednjemu:

- **Razmišljanje (refleksija) o duhovnih vredno-
tah;** organiziranje časa za razmišljanje o duhovni rasti, ki
temelji na izkušnji članov.
- **Organiziranje zaključne "zabave";** npr. vodova
čajanka z razstavo fotografij ali video projekcijo, ali katera
druga oblika opisovanja spominov na prehojeno pot projek-
ta. Na zabavo lahko povabimo člane drugih vodov, celega
rodu, starše in podpornike, ki so sodelovali pri uresničitvi
projekta.

V naslednji številki:

Prvi korak - kakšen pro- jekt?

NAPRAVIMO TABORNIŠKI PROJEKT (Let's do a
Scout Project)

"Napravimo taborniški projekt" je namenjen
vodnikom in načelnikom. Korak za korakom
razlaga, kako lahko uporabite projektni pristop,
da zagotovite bogato in razburljivo učno okolje
za člane voda, družine, kluba PP ali čete.
Priročnik je v elektronski verziji (pdf) v angleš-
kem jeziku možno dobiti na spletni strani
www.scout.org/wsrc/ll/docs/scoutproject_e.pdf,
slovenska različica pa bo na voljo predvido-
ma v mesecu marcu.

OSNOVNI PRIJEMI

Klemen Kenda - Bubi,
RAJ Cerkno

Pinezici, Krk, 2. januar 2004

Staro leto se je prav presenetljivo končalo. Predvsem z glasbo. Tako, ki jo ob tabornem ognju redko srečamo. Običajno se zadovoljimo z dvema kitarama in ne preveč ubranim petjem ... Večer z malim orkestrom - harmoniko, violino, klarinetom, kitaro, tamburinom in nekaj izkušenimi glasovi, ki vedo, kaj je to "terca" in ki se potrudijo, da je tudi petje vsaj toliko veščina kot igranje na inštrument - me spomni, da kultura petja pri tabornikih žal peša. Peter, naš novopečeni taborniški kitarist, je bil nad dogajanjem seveda navdušen in prve ure novega leta je zaznamovala prva resna lekcija. Pravijo pa, da to, kar počnemo prvi dan novega leta, zaznamuje vseh naslednjih tristo petišestdeset, no tristo šestinšestdeset jih bo letos.

Leva roka, ki skrbi za prijeme akordov, je običajno tista, ki pritegne našo pozornost ob opazovanju kitarista ob tabornem ognju. Njeni gibi se zdijo marsikomu zapleteni in nekateri prijemi povsem nemogoči. Pa temu ni tako. Naučiti se akordov ni dosti bolj zapleteno, kakor naučiti se Morsejeve abecede ali pisanja z velikimi tiskanimi črkami.

V levici je dostikrat skrit tudi posluh kitarista. Nemaikrat se zgodi, da kitarist brez kitare sploh ne zna več peti in pravo melodijo pogostokrat zgreši za bolj ali manj slabo četrtno tona. Izkušeni kitarist vam lahko kaj hitro pove tudi akorde preprostejših skladbic in se pri tem zateče k navideznu prijemanju le-teh z levico.

Drža

Kitaro običajno igramo sede. Takrat si jo pri akordični igri običajno naslonimo na desno nogo, vrat pa obrnemo v levo, tako da so basovske strune na vrhu. Klasični kitaristi imajo kitaro običajno oprto na levo nogo, le-to pa nekoliko privzdignjeno, da služi za boljšo oporo.

Roka

Levica bo poskrbela za lep in čist ton. Tega bomo dosegli, če bomo struno prijeli pravilno in dovolj čvrsto. Preden spregovorimo o položaju prstov in roke na strunah povejmo še, da je vsakdo nekoliko drugačen in da mu mogoče opisane teh-

nike ne bodo všeč. Veliko izjemnih kitaristov uporablja povsem samosvoj način igranja, mi pa se bomo v članku vseeno držali "knjige".

Pravilna drža zapestja leve roke

Levico s palcem opremo na sredini zadnjega dela vratu kitare. S takšno oporo bomo uspeli zapestje poriniti čimbolj naprej (slika 1), kar nam bo omogočilo lažje prijemanje akordov, predvsem zapletenejših, ki jih bomo spoznali kdaj kasneje. Začetnikom pa se bo morda takšen način zdel neroden, levica ima namreč boljšo oporo, če je na vrat naslonjena kar cela dlan. Ob taki drži pa imajo prsti manj svobode in je zato prijemanje basovskih strun nerodnejše, nekatere akorde pa je na tak način sploh nemogoče prijeti.

Akordi za
CGaG

NE POZABI!

Pravilen prijem strune, prvi členek prsta je izbočen

Prsti

Osnovno pravilo pri postavljanju prstov je, da strune prijemljemo čim bližje prečki. S tem bomo preprečili, da bi ob vibriranju struna "odskakovala" in pri tem ustvarjala moteče brenčanje. Prijem mora biti čvrst, ni pa potrebno, da zanj uporabimo vso svojo moč. Brenčečemu tonu namreč običajno na botruje šibek pritisk, pač pa nenatančen prijem. Bodisi tona nismo prijeli ob prečki, bodisi smo struno prijeli napačno. Prst mora namreč biti postavljen čimbolj pravokotno na vrat (ja, treba si bo porezat nohte), pri tem pa moramo paziti, da bo prvi členek izbočen.

Dodajamo še kratek slovarček:

major - durov kvintakord
minor - molov kvintakord
dim - zmanjšan kvintakord
dom 7 - z malo septimo (običajen septakord npr. C⁷)
major 7 - durov kvintakord z veliko septimo

POPOTOVANJA

Lrga

POGLEDI LIBANONA

Libanon je nastal z razpadom otomanskega imperija po prvi svetovni vojni. Med vojnami je bil pod francoskim mandatom, popolnoma samostojen in neodvisen pa je postal po 2. svetovni vojni.

Njegova strateška lokacija na Bližnjem vzhodu (na v obali sredozemskega morja ga objema Sirija in ga stiska ob morje) in relativno trdna vlada sta ga oblikovala v glavno trgovsko in bančno središče. S predstavništvu skoraj 90 različnih bank je postal Švica Bližnjega vzhoda. Tudi veliko zahodnih multinacionalk je imelo svoja predstavništva na tem koncu sveta ravno v Bejrutu.

Staro mestno jedro Bejruta je bilo med vojno porušeno skoraj do nerazpoznavnosti. Za obnovo so strokovnjaki izdelali megalomanski načrt, obnova starega jedra pa bo trajala le (?) 10 let.

Redkokje semafor. Oglušujoče hupanje, trobljenje in nervozno pritiskanje na trobljo vsake tri sekunde! Prometni kaos, ko tropasovnica postane poligon, kjer zmagujejo največji in najbolj drzni. Le za najbolj pogumne! V stranskih uličicah najdeš tudi bolj mirne kotičke ...

Libanon je ena najbolj gosto naseljenih držav Bližnjega vzhoda. Njegovi prebivalci so izjemno prijazni in gostoljubni, tako da nikakor ne gre odkloniti na obisku ponujene kave (tako močne, da je dobro imeti tudi močno srce!).

Libanon je bil vedno mešanica tradicionalnega in modernega; kristjanov in muslimanov; evropskega in srednje-vzhodnega. Polovica prebivalstva je kristjanov, druga polovica pa muslimanov.

Glavni jezik je arabščina, nikakor pa ne boš imel težav s sporazumevanjem, če govoriš francosko ali angleško.

Otroci so 17-letno vojno doživljali po svoje. Kruta pričevanja kažejo take slike ...

V Libanonu ne moremo mimo Byblosa. Je eno najstarejših stalno naseljenih mest na svetu. Prva izkopavanja so z najdbami posegla več kot 7000 let nazaj. 3000 let pred našim štetjem je mesto postalo najbolj pomembno trgovsko pristanišče na področju, ki je pošiljalo cedrovino in olje v Egipt v

zameno za zlato, alabaster, papirus in lan. Potem je bilo mesto do 10. stoletja pred našim štetjem glavno središče feničanske kulture. V tem času je nastala pisava, predhodnica moderne abecede.

Libanonska kuhinja te prav gotovo ne razočara: zelenjava, zelenjava in še enkrat zelenjava, z ovčetino, stročnicami in raznimi za nas nenavadnimi kombinacijami in količinami. Zraven pa seveda arak z ledom, ki pa bi se mu prav lahko odpovedala! Moram pa dodati, da ob vsej mešanici okusov zelo prav pride zahodnjaškemu okusu domača - pica, pri kateri veš, kakšen okus bo imela, ko neseš košček v usta!

Na višini 2000 metrov je cedrov gozd pokrival večino libanonskih vrhov, vendar so ga skozi stoletja preveč izsekavali, tako da danes ostaja le skupina dreves s prav posebnim vonjem. Področje, kjer so se ohranili ti redki primerki, so razglasili za nacionalni spomenik, saj so nekatera drevesa tu stara več kot 1500 let. Feničani so cedrovino izvažali v Egipt, kjer je veljala za les bogov, najbrž nemajhen delež pa je je bil deležen tudi Salomon, ki je iz nje zgradil svoj tempelj. In nikar si ne predstavljajte, da je v tej majhni deželici vedno peklenko vroče! Posebnega mraza sicer nisem doživela, vendar pa so v zimskem času tu urejena smučišča.

Glavno mesto se (še vedno) ponaša z duhom svetovljanstva. Mesto z več kot milijonom prebivalcev leži ob obali Sredozemskega morja. Plaže okrog Bejruta so zelo onesnažene, prav nič drugače pa ni bilo, ko smo se mi poskušali osvežiti v morju višje na severu. Naša "osvežitev" se je končala v topli in zelo gosti juhi, z dobršno mero zakuhanih rjavih rezancev.

Vsekakor boljša osvežitev je bila nočna zabava v prestolnici! Hrana, pijača, dobra glasba in ognjemet, ki je deževal z neba. Res se znajo dobro zabavati!

Dolina Beka je kmetijsko središče Libanona. Na 800 m nad morjem jo vlažita dve reki; zemljo obdelujejo vse leto. V žitnici Libanona leži Baalbek, ki je dobil ime po feničanskem bogu Baalu. Grki so ga kasneje poimenovali Heliopolis ali Mesto sonca, Rimljani pa so to področje imeli za glavno svetišče boga Jupitra. Akropola v Baalbeku je ena največjih na svetu. Kompleks se razprostira v dolžini 300 metrov. Tu o mogočnosti templja priča le še šest ohranjenih 22 metrov visokih stebrov.

Tako, po eksotiko daljnih dežel sploh ni treba iti na drugi konec poloble! Že "naše" Sredozemlje ponuja srečanja s precej drugačnimi navadami, prijaznimi obrazi in nepričakovanimi dogodivščinami! Pa veselo na pot!

PRODAJALNA RESNICE

Zanimivo, kako se zna De Mello splaziti v moje naročje ob takih trenutkih, da se moram ustaviti in položiti karte na mizo. Pride dan, ko zavijem k knjižni polici in roka enostavno seže po tisti drobni modri knjižici. Naključno odprem in ravno tam so. Besede, ki me vržejo v delo s samo seboj. Da tokrat ne bom sama, te povabim zraven, v Prodajalno resnice ...

Komaj sem mogel verjeti svojim očem, ko sem videl napis z imenom trgovine: Prodajalna resnice. V njej so torej prodajali resnico.

Prodajalka je bila zelo ljubezniva. Kakšno vrsto resnice hočem kupiti, delno ali popolno? Seveda popolno. Nikakršnih prevar, nobenih prirojev in olepšav ne potrebujem. Hotel sem svojo resnico čisto, jasno in popolno. Pomignila mi je, naj grem na drugi konec trgovine, kjer so prodajali popolno resnico.

Tam me je prodajalec sočutno pogledal in mi pokazal cenik. "Cena je zelo visoka, gospod," je rekel. "Kolikšna je?" sem vprašal, odločen, da vzamem popolno resnico, naj stane, kar hoče. "Če vzamete to," je dejal, "boste za vedno izgubili svoj mir."

Žalosten sem odšel iz trgovine. Predstavljal sem si bil, da lahko dobim popolno resnico prav poceni. Še vedno nisem pripravljen na Resnico. Tu in tam potrebujem svoj mir in počitek. Še vedno moram samega sebe nekoliko varati s svojimi izgovori in olepšavami. Še vedno se zatekam v zavetje svojih verovanj, ki jih ne postavljam pod vprašaj.

Zakaj se ti zdi pomembno, da si resnicoljuben/-na?

Je tvoja resnicoljubnost neskončna ali ji postavljaš meje?

Kje se učiš imeti rad/-a resnico?

Kaj te sili, da včasih zamižiš na eno oko?

Kakšne posledice ima to, da včasih prikrojiš ali zamolčiš resnico?

Iskrenih odgovorov sebi ti želim in dovolj moči, da bo resnica ostra!

JEŽKOV KOTIČEK

Butec in butec

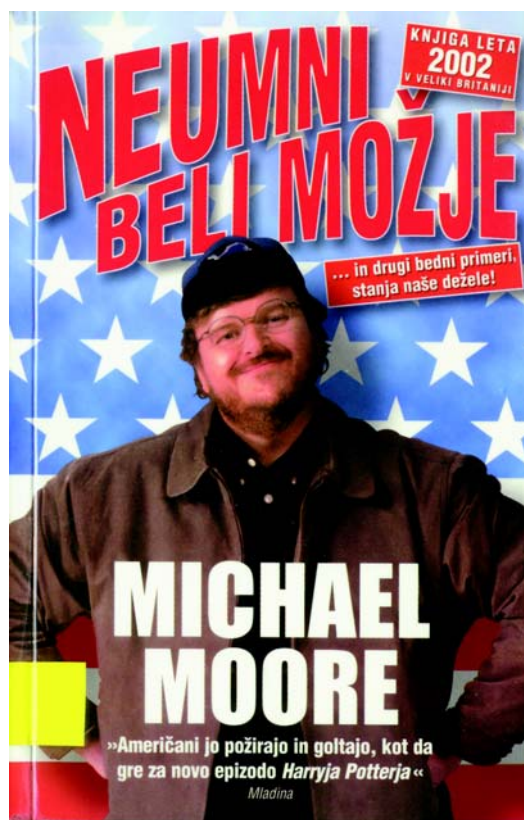
Vem, kaj boste rekli. "Kaj se mu je čisto zmešalo!? Saj ne more brati takšnih stvari. Pa še v Taboru predstavlja takšne knjige..." Moja filozofija je drugačna. Preleti vse, kar ti pride pod roke. Predsodki namreč ubijajo duha, ne radovednost. Potem se odloči. Knjiga ti ne bo nikdar zamerila, tudi če jo boš kasneje odložil, ker ti ne bo ugajala. To knjigo sem odložil šele, ko sem jo prebral.

Dokler se knjige ne pritaknete, ne želim poslušati pripomb, da knjiga ni primerna za predstavitev, da ni za ciljno Taborovo občinstvo, da morebiti politično ali svetovno nazorско ni ravno korektna... Tovrstni predsodki me sploh ne ganejo. Že dolgo nisem tako užival ob branju in tudi vam privoščim vse tiste salve smeha. Ob vsem prebranem pa je tako ali tako vedno najpomembnejši kritičen razmislek. K stvari torej!

Kako najbolj nazorno predstaviti knjigo z naslovom **Neumni beli možje**, ki jo je z neverjetnim navdušenjem in zagnanostjo napisal **Michael Moore**?

Cinična humoreska kritičnega Američana, ki se v brk posmehuje svojemu bistrourmnemu predsedniku, svoji veliki državi in ustaljenemu načinu razmišljanja njenih državljanov. Avtor z vso svojo preprostostjo, brez dlake na jeziku, včasih še precej žaljivo, riše podobo svoje nacije, govori o tabujih in podira nekatere stereotipe. V svojih pripovedovanjih je avtor tako jasen in neposreden, da je razumljiv tudi bralcu, ki se svetovni politiki raje ogne že na daleč. Vsaj površno poznavanje zgodovine in trenutnih razmer pa nam odpira nova obzorja.

Povsem legitimna kritika sistema in razmer, ki jih ta povzroča, sloni na nekaj res domiselnih, a včasih precej banal-

Jež svetuje, vi preberete:
Michael Moore, **Neumni beli možje**

nih argumentih. Ni moteče, temveč zgolj noro zabavno. Predvsem avtorjeve rešitve za boljšo Ameriko, za boljši svet in boljše ljudi.

Knjiga **Neumni beli možje** ni zanimiva in predstavljena zaradi odgovorov, ki nam jih ponuja, temveč zaradi vprašanj, ki jih zastavlja. Šteje predvsem kritičen razmislek o prebranem, saj dvomim, da boste s populističnim avtorjem vedno in v vsem soglašali. Gotovo pa se boste ob branju močno zabavali.

Z ZNANJEM DO ODGOVORA

1	2	3	4
5	6	2	3
7	8	9	6
10	11	12	2

Pri vsakem vprašanju navajamo tri odgovore. Črko s pravilnim odgovorom vpiši v polje s številko, ki je pred vprašanjem.

1. Katero nebesno telo na nočnem nebu, ko ni Lune, sveti najsvetleje? Z – Severnica, D – Venera, P – Sonce

2. Kateri objektiv fotoaparata

zavzame največji slikovni kot? Z – teleobjektiv, M – normalen objektiv, A – širokokotni objektiv

3. Avtor knjige *Neumeni beli možje* je ... U – Francoz, N – Američan, L – Nemec

4. Kako še drugače imenujemo sončnico z imenom ameriški krompir? P – ameriški cvet, T – tomahavk, U – topinambur

5. Kje se bo dogajal poletni norveški nacionalni skavtski jamboree? Z – v Larviku, K – v Oslu, S – v Ingelsrudu

6. Kaj je Ekliptika? T – ravnina, na kateri krožijo planeti v našem osončju, I – tujka, s katero imenujemo sončni mrk, O – elipsa po kateri kroži naš planet okoli Sonca

7. Koliko ekip je tekmovalo na tokratnemu Glasu Jelovice? O – 38, S – 33, Š – 35

8. Les katerega drevesa so Feničani izvažali v Egipt? I – hrastov les, V – cedrovino, P – smrekov les

9. Po čem se imenuje Savski rod? U – po reki Savi, I – po Savskem naselju, Č – po Savinji

10. V katerih mesecih so uporabni gomolji ameriškega krompirja? E – od oktobra do maja, Š – od maja do septembra, I – junija in julija

11. Kaj nujno potrebuje tekmovallec na orientacijskem tekmovanju? P – dovolj hrane za pot, Z – šotor, L – kompas

12. Kaj je glavno mesto Libanona? J – Bejrut, C – Rabat, B – Damask

REŠITEV IZ ŠTEVILKE 1: SVEŽ ZAČETEK

STRIC VOLK

Ne boste verjeli, pred dnevi smo imeli v našem Volčjem brlogu na Parmovi pravi požar. Še dobro, da se je vsa stvar pravočasno sama pogasila in nekako srečno zaključila. Le en prostor v našem brlogu se je spremenil v tisto ta pravo črno kuhinjo, ki jo lahko vidimo le še malokje. Bom moral v prihodnje s svojimi volčjimi sodrugi obnoviti akcijo s Titovih časov: "Nič nas ne sme presenetiti". Zaukazal pa sem že, da ko volčja banda zapusti brlog, naj pritisne na vseh napravah gumb "off". Saj bi lepše zapisal, a kaj ko na vseh bolj ali manj zakompliciranih mašinah piše le "on" ali pa "off". In kot so mi rekli, da gumb na "off" pomeni, da je mašina izstekana. Očitno je ta EU že prestopila prag našega brloga in to kar nekaj mesecev pred prvim majem. Žal pa se že na začetku kaže, kam pes taco moli glede mojga volčjega jezika, ki ga nikakor ne mislim zamenjati z lisičjim ali pa zajčjim ali pa... Najbolje bi bilo, da se odslej na vse gumbke nariše namesto besedice "on" rdeče pike, in točno se bo vedelo, kdaj je kaj prižgano. Tako je imela zarisano tudi ona babica pri Rdeči kapici. In tam ni prišlo do nikakršnih pomot, kaj šele do po-

žara. Ja, najboljše bo tako in na prihodnji akciji "Nič nas ne sme presenetiti" s podnaslovom POŽAR, bomo to tudi storili, in to naj bo rdeča nit te akcije.

V našem vikend-brlogu ob Bohinjskem jezeru pa že kar nekaj časa ni več Mateta. Nekateri iz našega volčjega tropa ga pogrešamo, saj je vedno kaj padlo za naš sestradani želodček, če ne direktno, pa je vedno kaj za silo ostalo še tudi v kakšnem kotu. Pa si poglej šmenta. V naš bohinjski vikend-brlog so naselili Zajca in to kar dva. Ta dva sta z zajčjo hitrostjo pospravila vse kotke tako, da tam ni nič za pod zob. Celo nad majhne miške sta se spravila. Odslej se pod zob dobi le na samopostrežni kuhinjski odprtini, točno ob določenih urah. Resnici na ljubo pa je sedaj tam tudi kakšen priboljšek, pa sadje in to ostane tudi za kasneje, ko Zajca zapustita prizorišče.

Lep volčji pozdrav, ne pozabite namazati smuči, da bodo na zimovanjih dobro tekale. In ne pozabite mi napisati kaj zanimivega!

Vaš stric Volk ...

NAGRADNA KRIŽANKA

	KRUHOV NAMAZ	RTV NOVINAR ŠTAKUL	ŽELEZOV OKSID	ZMIKAVT	IRENA ŽERJAL	HUMORISTKA ERŽIŠNIK	KONJSKA KRMA	PUNT, UPOR	ATA (NAREČNO)	NAGON	MASTNA TEKOČINA	PESEM (KNUŽNJO)
PEČENJE NA MARTINOVO NEDELJO												
STOLP NA TRIGLAVU												
ŠPANSKI AVTO					PREMIKANJE PO ZRAKU							
					TATVINA							
LOJZE KOLMAN			NADZOR	BLAGAJNA					ALBERTO TOMBA	ELDA VILER		
				ROMUNSKI DŽIP						NEMIRNOST		
AMERIŠKI FILMSKI KIPEC					DAN V TEDNU	PEVEC PLESTENJAK					HOKEJIST ŽUPANČIČ	ČASOVNO OBDOBJE
SESTAVIL: F. KALAN	KRAJ NA PRIMORSKEM	KMET, KI ORJE DIAGRAM				GL. MESTO GRČIJE						
						KEM. EL. (CI)						
GNOJNA RAMA							GLASBENA VAJA		ČAS BREZ VOJNE			
									KRAJ PRI SEŽANI			
RIBJA KOŠČICA				PODROČJE SPORTA								
				KEM. EL. (Cp)								
MESTNI NASAD					ROTIRAJOČI DEL						GLASBENA ZVRST Z JAMAJKE	RAŽENJ
					ORGAN VIDA							
										SLAVOJ ŽIŽEK		
										NADA VIDMAR		
							PREBIVALKA DANSKE					
							SOLATNA PRILOGA JEDEM Z ŽARA					

Nagrajenci in nagradni razpis številka 02

Pravilno izpolnjen kupon št. 12 je poslalo 11 bralcev TABORA, pravilne rešitve pa so: AURA, LUČ MIRU, NAFTALIN, AJDOVI ŽGANCI, ŽIBRAT.

Nagrajenci: KNJIGE dobijo Luka Križnik iz Vrhnike, Petra Čepelnik iz Šmartnega ob Paki, Mojca Kern iz Ljubljane in Lojze Murgelj z Otočca. Čestitamo!

Nagradne kupone št. 2 pošljite **najpozneje do 24. februarja** na naslov: Revija TABOR, Parmova 33, 1000 Ljubljana. **Obvezno na dopisnici.**

NAGRADNI KUPON - 02

Rešitve so:

LIERER
Penzion-restavracija
Srednje Gameljne 320

ZADRUGA

JAZON!

Reševalec:

DROGA

oblikovanje: Igor Ardišek // fotografije: Mina Macek

ujemi svoje sanje!

1. pow-wow gozdovnikov in gozdoenic
ilirska bistrica, 2004